

Сёння —
75 гадоў
3 дня
хатынскай
трагедыі

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове
ЗВЯЗДА

22

САКАВІКА 2018 г.

ЧАЦВЕР

№ 55 (28671)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

НИКОЛИ НЕ ЗАБУДЗЕМ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Дарагія суайчыннікі!

Вялікая Айчынная вайна пакінула беларускаму народу цяжкую спадчыну — памяць аб страшных трагедыях людзей, якія сталі сведкамі і ахвярамі жадлівых злачынстваў фашызму. Сёння мы аддаём даніну памяці жыхарам Хатыні, спаленай нацыстамі 75 гадоў таму.

22 сакавіка 1943 года ў жыццё маленькай вёсачкі прыйшла бяда. Акупанты, якія цяпелі паражэнне на франтах, вынеслі смяротны прысуд мірнаму насельніцтву. Карнікі не пашкадавалі старых, жанчын і немаўлят. У агні загінулі 149 чалавек.

Мы ніколі не змірмся з жахам бацькоў, на вачах якіх паміралі дзеці. Нам ніколі не забыць страх і бездапаможнасць дзіцяці, якое шукае абароны ў дарослага і не разумее, за што адбіраюць у яго жыццё. Нам не дараваць гора бацькі, які выжыў, але страціў свайго сына, і слёз хлопчыка, які знайшоў выратаванне пад целам забітай маці.

Успамінаючы Хатынь, мы ўспамінаем тысячы па-зверску знішчаных вёсак. Аплакваючы ахвяр гэтых жудасных падзей, аплакваем кожнага трэцяга жыхара Беларусі, які загінуў падчас Другой сусветнай вайны. Гэты боль назаўсёды застанецца ў нашых сэрцах як памяць пра жорсткія злачынствы супраць чалавечнасці. І няма ім апраўдання.

Занадта дарагой цаной дасталася свабода роднай зямлі нашаму народу. Гістарычную памяць аб тых страшных гадах мы беражліва захаваем і перададзім дзецям як імунітэт супраць любой ваеннай агрэсіі і нацыяналістычнай варожасці. Як разуменне таго, што нішто на свеце не варта адабранага чалавечага жыцця.

Свет зноў забывае гэтыя ўрокі. Ваенныя пагрозы, тэрарыстычныя атакі, міжканфесійныя звады і міжнацыянальныя канфлікты запаўняюць старонкі гісторыі XXI стагоддзя новымі незлічонымі ахвярамі. І сучаснае аблічча зла, часам схаванае за маскай добрых намераў, — такое ж агіднае, як і ў нацызму. Ідэі звышдзяржаўнасці і перавагі нацый знаходзяць чарговых паслядоўнікаў і вядуць да новых бед.

Мы, беларусы, носбіты геннай памяці нечалавечых пакут народа, які выстаў у Вялікай Айчыннай вайне, гаворым усім: «Няхай тужлівы звон званаў Хатыні гучыць і перасцерагае ад паўтарэння страшнай трагедыі. Няхай іх металічны плач данясецца да тых куткоў Зямлі, дзе сёння забыліся пра тое, што жыццё — гэта дар звыш, мір — самая вялікая каштоўнасць.

Мы павінны гэта памятаць заўсёды!»

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Сяргей РАЎНЕЙКА, памочнік
Прэзідэнта — інспектар
па Гродзенскай вобласці:

«Шмат у чым пытанні недахопу сродкаў на добраўпарадкаванне, ремонт будынкаў, упрыгожванне населеных пунктаў маглі б здымацца дзякуючы штодзённай карпатлівай працы мясцовай улады на папаўненні даходнай часткі бюджэту. А для гэтага трэба ствараць новыя працоўныя месцы, прыцягваць інвестараў, адкрываць новыя прадпрыемствы: і высокатэхналагічныя, і тыя, якія займаюцца выпускам традыцыйнай прадукцыі. Гэта вельмі важны напрамак работы мясцовай улады».

Вясновыя клопаты

ПАРНІК У ХАРОМСКУ

Столінскія агароднікі і кветкаводы пачалі сезон

Тое, што агурок корміць Альшаны, ведаюць усе. І пра тое, якія працавітыя альшанцы, не трэба нікому раскадваць. Сваім мазалём, шчыруючы ад цямна да цямна, яны здабываюць і хлеб надзённы, і дабрабыт. У Альшанах прынята будаваць раскошныя дамы, купляць дарагія машыны. У іншых вёсках Столінскага раёна, можа, не так багата жывуць. Але даход, каб адчуваць сябе незалежнымі, маюць.

Старшыня Харомскага сельвыканкама Анатоль СКРАБЕЦ кажа: «У нас ніхто не сядзіць склаўшы рукі і не наракае, што грошай мала, што не ўдаецца нешта набыць, узвесці, адрамантаваць. Нашым вяскоўцам няма на гэта часу».

У Харомску і навакольных вёсках абсалютная большасць жыхароў мае свой участак зямлі, на якім у сезон ставіць цяпліцу. Тут гэтае збудаванне называюць парніком. Паводле слоў старшыні сельвыканкама, асноўным заняткам падсобную гаспадарку выбрала невялікая колькасць людзей. Большасць усё ж працуюць у мясцовым сельгаспрадпрыемстве, ва ўстановах сацыяльна-культурнай сферы, пэўная частка ездзіць на працу ў Давыд-Гарадок. А вырошчванне сельгаспрадукцыі становіцца для тутэйшых людзей дадатковым заробкам.

СТАР. 4

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

ISSN 1990 - 763X

ПАДПІШЫСЯ І ВЫЙГРАЙ КАРЫСНЫЯ ПРЫЗЫ!

Ідзе падпіска на «Звяду» на II квартал 2018 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

■ Кантэкст

Сакрэт — ва ўзаемадапаўняльнасці

Чым можа быць цікавай краіна святога Георгія

Незалежная Беларусь — дзяржава маладая. У 1990-я нам давалося наноў устанавіваць адносіны з краінамі, якія таксама нядаўна набылі незалежнасць і з якімі да таго моманту мы знаходзіліся ў адной дзяржаве. Да іх адносіцца і Грузія, якую 22—23 сакавіка з афіцыйным візітам наведвае Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Нашым стасункам не адно дзесяцігоддзе, але ў актыўную фазу яны ўвайшлі толькі некалькі гадоў таму. У 2015-м адбыўся першы афіцыйны візіт беларускага лідара ў Грузію, які стаў пунктам адліку, пасля якога тавараабарот паміж нашымі краінамі рэзка пайшоў угору. У 2016-м адкрылася пасольства Беларусі ў Тбілісі, адбыліся ўзаемныя візіты на ўзроўні прэм'ер-міністраў. А далей, як грыбы пасля жыватворнага дажджу, — візіты ў Беларусь Прэзідэнта, віцэ-прэм'ера, спікера парламента Грузіі.

у чатыры разы больш, чым куплялі ў ёй.

Восенню мінула года Аляксандр Лукашэнка назваў лічбу беларуска-грузінскага тавараабароту ў \$200 млн рэальнай. Эксперты пагаджаюцца, што гэта магчыма, бо эканомікі Беларусі і Грузіі ўзаемадапаўняльныя. Як адзначае пасольства Беларусі ў Тбілісі, кіраўнік Інстытута Еўразіі (Грузія) Гулбаат Рціхладзэ, грузінскі спажывец у апошнія гады стаў больш разборлівым і гатовы плаціць даражэй, але за якасныя прадукты, да якіх адносяцца і беларус-

Грузіі, вырабляецца з сухога абястлушчанага беларускага малака», — пацвярджае гэты факт пасол Беларусі ў Грузіі Міхаіл Мятлікаў. За час работы пасольства з 2016 года з'явіліся і іншыя новыя таварныя пазіцыі: хімічныя сродкі, касметыка, солад. Ідзе работа па стварэнні сумеснай вытворчасці ліфтоў. Раней падобныя ідэі выказваліся і па трактарах, але пакуль не знайшлося зацікаўленых у гэтым кампаній на тэрыторыі Грузіі.

Асноўная стаўка робіцца на харчовыя прадукты, але пакуль найбольша складанасць — у маршруце дастаўкі. Галоўны транспартны калідор — Ваенна-грузінская дарога праз Каўказскі хрыбет, хуткасць руху па якой залежыць ад сезона. Аўтамабілі часам вымушаныя прастойваць тыднямі, што перашкаджае рэгулярнасці паставак. У якасці альтэрнатыўнага маршруту сёння разглядаецца транзіт праз Украіну: цягнікамі да Адэсы, а потым па моры ў парты Поці або Батумі. «Тут неабходна сумесна транспартным камісіяў у Грузіі і Беларусі з падключэннем Украіны вырашаць гэтае пытанне па тэрыфах», — казаў у пачатку лютага Міхаіл Мятлікаў.

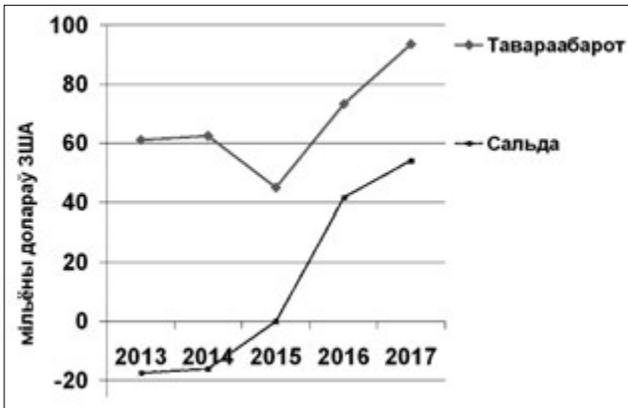
Беларускі пасол лічыць, што Беларусь і Грузія дапаўняюць адна адну не толькі эканамічна, але і турыстычна. Беларусі цікаваць грузінскія мора і горы, грузін у Беларусі — паляванне і санаторыі. І калі нашай дзяржаве стратэгічна больш важны экспарт, то Грузіі — менавіта турысты (паміж краінамі, дарэчы, дзейнічае бязвізавы рэжым). Ужо тры гады запар грузіны прывабляюць мінчан фестывалем нацыянальнай культуры «Тбілісоба Баржомі». І ў тым ліку дзякуючы яму беларускіх турыстаў у Грузію становіцца ўсё больш. Па даных Нацыянальнай турыстычнай адміністрацыі

у 2013-м у гэту краіну прыехала 12 915 беларускіх турыстаў, 2015-м — ужо 28 959, 2017-м — 47 984. А калі параўнаць звесткі толькі па студзені—лютым, то ў 2014-м у Грузію заватала 1130 беларускіх турыстаў, 2016-м — 2037, 2018-м — 3455. І тут статыстыка без скачкоў: штогод колькасць турыстаў з Беларусі стабільна расце.

Як адзначаюць у турыстычнай кампаніі «Валерыя Тур», галоўнае, што спыняе людзей падчас выбару тура ў Грузію — гэта кошт пералёту, а таксама доўгая дарога. Але Кацярына Піхцэвіч, спецыяліст турыстычнай кампаніі «Экатур-6», запэўніла ў адваротным: пералёт не такі ўжо дарагі, дарога — не такая далёкая, а за апошні час пералёт нават патаннеў. Гэту інфармацыю нам пацвердзілі ў «Белавія». Сапраўды, цэны былі зніжаны, бо зараз кампанія праводзіць палітыку змяншэння коштаў на пералёты па ўсіх напрамках, у тым ліку ў Грузію.

Пераканацца ў прыгажосці славутасцяў і краявідаў грузінскай сталіцы змогуць і ўдзельнікі шматлікай беларускай дэлегацыі ў гэтыя дні. Хаця зразумела, што перад імі стаіць іншая задача: заключыць як мага больш кантрактаў на пастаўкі. На 23 сакавіка — другі дзень візіту Прэзідэнта — запланаваны бізнес-форум, у якім возьмуць удзел каля 50 кіраўнікоў прадпрыемстваў, паведамлі карэспандэнту «Звязды» ў Беларускай гандлёва-прамысловай палале. Большасць — з харчовай сферы: малочнай, мясаперапрацоўчай, кандытарскай, хлебабулачнай і іншых. Таксама шырока будучы прадстаўлены прадпрыемствы машына- і трактарабудавання, іншых сфер прамысловасці.

Вераніка ПУСТАВІТ

Тавараабарот і сальда паміж Беларуссю і Грузіяй, 2013—2017 гады.

Крывая тавараабароту, як паказвае статыстыка, прапарцыянальна залежыць ад увагі ўлад да гэтага пытання. Яна паднялася пасля візіту Прэзідэнта Беларусі ў 2015-м і дасягнула \$93,5 млн у 2017-м, дэманструючы больш чым двайны рост. Да таго моманту паказчык штогод зніжаўся. У лепшы для нас бок змянілася і сальда: калі ў 2013 годзе мы імпартавалі амаль удвая больш, чым адпраўлялі прадукцыі ў Грузію, то ўжо ў 2017-м прадавалі ў гэту краіну амаль

кія. «Наогул трэба мець на ўвазе, што Беларусь шмат вырабляе, і вельмі якасна, Грузія, на жаль, амаль нічога сама не вырабляе, затое шмат імпартае», — канстатуе палітолаг.

Грузія для Беларусі — перспектывны рынак у Закаўказзі, гатовы прымаць нашу прадукцыю. Напрыклад, Грузія з'яўляецца самым буйным пакупніком сярод краін далёкай дугі беларускага сухога малака. «Сёння кожны пяты пакет малака, які выпускаецца ў

ТЭРЫТОРЫЯ «ТРОХ «І»

Беларусь прадставіць нацыянальны павільён на Сусветнай выстаўцы «Экспа-2020» у ААЭ

Згодна з трапным народным выслоўем «рыхтуй сані летам», Нацыянальны цэнтр маркетынгу і МЗС значна загадзя распачалі працу над экспазіцыяй Беларусі на Сусветнай выстаўцы «Экспа-2020». Сапраўдныя сані ў спякотнай краіне Персідскага заліва, канешне, не спатрэбяцца, але арганізатары чакаюць ад грамадзян і кампаній цікавых ідэй і прапаноў па прадстаўленні краіны ў Дубаі.

Плошча беларускага павільёна складае 1200 кв. метраў, вышыня будзе адпавядаць памеру сяміпавярховага будынка. На крэатыўнай прасторы размесцяцца віртуальныя і рэальныя экспанаты. Дэвіз беларускай канцэпцыі на «Экспа-2020» — формула «трох «І»: інавацыі, інвестыцыі, індывідуальнасць. Такія складнікі дазваляць прадставіць прагрэсіўную і сучасную Беларусь з высокім узроўнем чалавечага патэнцыялу і багатым мінулым. Канцэпцыя «трох «І» знойдзе адлюстраванне і ў дызайне павільёна. Ён будзе ўмоўна падзелены на зоны, якія пазнаёмяць

з распрацоўкамі ў навуцы і тэхналогіях, інвестыцыйным патэнцыялам і гісторыямі пра выбітных беларусаў.

— Нашы павільёны, як правіла, карыстаюцца папулярнасцю ў наведвальнікаў. Яны змяшчаюць вялікую колькасць новай, цікавай, карыснай інфармацыі пра краіну і яе магчымасці. Нягледзячы на тое, што мы адносна малады ўдзельнік «Экспа», на міжнародным узроўні нашу актыўнасць ужо адзначылі. У канцы 2017 года Рэспубліка Беларусь упершыню за сваю гісторыю незалежнасці выбрана ў склад Выканаўчага камітэта Міжнароднага бюро выставак. Гэта орган, які адказвае за рэгуляванне дзейнасці арганізацыі і правядзенне выставак «Экспа», — адзначыў **Яўген ЛАЗАРАЎ, старшы саветнік упраўлення каардынацыі знешнеэканамічнай дзейнасці дэпартаменту знешнеэканамічнай дзейнасці МЗС.**

Дырэктар Нацыянальнага цэнтра маркетынгу і кан'юнктуры цэн Валерыя САДОХА расказаў пра асноўныя этапы падрыхтоўкі павільёна:

— Першае — гэта выбар інжынернай кампаніі, якая будзе займацца падрыхтоўкай да праектавання і будаўніцтва павільёна. Такая кампанія ўжо вызначана. Наступны этап — гэта выбар генеральнага забудовшчыка, які будзе праектаваць і будаваць аб'ект. У верасні мы плануем поўнасцю бачыць падрыхтаваны макет. Але самае галоўнае — гэта напаяўненне кантэнту беларускага павільёна. Мы павінны прадставіць ільготны пакет прапаноў для ўдзельнікаў з беларускага боку, каб іх маглі ўбачыць на гэтай выстаўцы.

Фінансаванне ўдзелу ў форуме забяспечвае ўрад.

— У выстаўках «Экспа» краіны імкунца ўдзельнічаць за кошт бюджэтных сродкаў. Калі праект поўнасцю спансіруецца за кошт камерцыйных сродкаў, ёсць тэндэнцыя яго сканцэнтравання вакол адной ці дзвюх кампаній, — растлумачыў Яўген Лазараў. — Па гэтай прычыне выпадае важны складнік — прэзентацыя дасягненняў краіны.

Марыя ДАДАЛКА.

Извещение о проведении первых и повторных открытых аукционов по продаже земельных участков в частную собственность

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 47-20-56.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 24010000003009279, площадью 0,0883 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. 1-я Прибережная, в районе дома № 8 (участок № 5) для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водных объектов (река Западная Двина), охранная зона сетей и сооружений водоснабжения. Нач. цена: 18 021,30 руб. Размер задатка: 1 000 руб.
Дата, время и место проведения повторного аукциона: 06.04.2018 в 16.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 22.03.2018 с 8.30 по 05.04.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Реквизиты для внесения задатка: р/с ВУ14АКВВ36423020002802000000 ф-л № 200 ВОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ21200, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский горисполком. Условия аукциона: получить в уст. порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 3 месяца с момента гос. регистрации права на земельный участок; в течение 6 месяцев (для юр. лиц) и 1 года (для граждан) со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка, осуществить строительство объекта в сроки, определенные ПСД. Для участия в аукционе приглашаются граждане, негосударственные юр. лица, консолидированные участники (двое и более граждан, негосударственных юр. лиц Республики Беларусь). По заявлению покупателя Витебским горисполкомом может предоставляться рассрочка оплаты земельного участка

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 221288110101000144, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Шапурь, ул. Победителей, 38, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 2 588,60 бел. руб. Размер задатка: 258,86 бел. руб.
Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 221288110101000147, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Шапурь, ул. Победителей, 9А, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранные зоны электрических сетей (до 1000 В). Нач. цена: 3 000 бел. руб. Размер задатка: 300 бел. руб.
Лот № 3. Земельный участок с кадастровым № 221288109601000642, площадью 0,0951 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Сокольники, ул. Северная, 1А, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: отсутствуют. Нач. цена: 8 000 бел. руб. Размер задатка: 800 бел. руб.
Лот № 4. Земельный участок с кадастровым № 221287012101000861, площадью 0,1496 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Новинский с/с, аг. Новка, ул. Вишневая, 5, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранный зона линейной электропередачи напряжением до 1000 В. Нач. цена: 11 636,53 руб. Задаток: 1 163,66 руб.
Лот № 5. Земельный участок с кадастровым № 221287012101000901, площадью 0,1494 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Новинский с/с, аг. Новка, ул. Вишневая, 7, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В. Нач. цена: 11 620,97 руб. Задаток: 1 162,10 руб.
Дата, время и место проведения повторного аукциона: 06.04.2018 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 22.03.2018 с 8.30 по 05.04.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Реквизиты для внесения задатка по лотам №№ 1–3: р/с ВУ54АКВВ36003141101250000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ2Х, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Октябрьский сельсовет); по лотам №№ 4–5: р/с ВУ85АКВВ36003141001190000000 ОАО «АСБ Беларусбанк» БИК АКВВВУ2Х, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Новинский сельсовет). Условия аукциона: в двухмесячный срок со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся обратиться в РУП «Витебское агентство по гос. регистрации и зем. кадастру» за гос. регистрацией прав, ограничений (обременений) прав на зем. участок; получить в установленном порядке разрешение Витебского районного исполнительного комитета на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проект на строительство объекта в срок, не превышающий двух лет; в течение 1 года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка в соответствии с целью и условиями его предоставления; осуществить строительство объекта в сроки, определенные ПСД; снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан РБ).

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка
Лот № 1. Земельный участок с кадастровым № 225882008101000197, площадью 0,1500 га по адресу: Витебская обл., Шумилинский р-н, Светлосельский с/с, д. Язвено, ул. Испенкова, 30, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона водного объекта (ручей Мазецкий, озеро Мурожницкое). Нач. цена: 1 260 бел. руб. Задаток: 126 руб.
Лот № 2. Земельный участок с кадастровым № 225882000401000206, площадью 0,1480 га по адресу: Витебская обл., Шумилинский р-н, Светлосельский с/с, аг. Башни, ул. Набережная, 2, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (озеро Будовесть), охранные зоны электрических сетей напряжением до 1000 В, связи и радиодификации, газораспределительной системы. Нач. цена: 740 бел. руб. Задаток: 74 руб.
Дата, время и место проведения аукциона: 24.04.2018 в 12.00 по адресу: Витебская обл., г. п. Шумилино, ул. Короткина, 10, каб. 226 в Шумилинском райисполкоме. Срок внесения задатков и приема документов: с 22.03.2018 с 8.30 по 23.04.2018 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Условия аукциона: получить в уст. порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать проект на строительство жилого дома в срок, не превышающий одного года (по лоту № 1), двух лет (по лоту № 2); по лоту № 1: в течение 1 года со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка; по лоту № 2: в течение 6 месяцев (для юр. лиц) и 1 года (для граждан) со дня утверждения проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка; осуществить строительство объекта в сроки, определенные ПСД; по лоту № 2: обратиться в Шумилинский РИК об изменении видов земель, предоставленного зем. участка по мере изменения фактического состояния и характера использования земель для внесения в уст. порядке в гос. зем. кадастр сведений об изменении видов земель. Реквизиты для внесения задатка: р/с ВУ41АКВВ36003107501200000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ2Х, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Светлосельский сельсовет). Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан РБ)

Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. **Для участия в аукционе** граждане РБ, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключающий с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юр. лица — доверенность, выданная юр. лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих гос. регистрацию юр. лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юр. лица; консолидированными участниками — оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) — документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем.участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 — зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимости имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоит при наличии не менее 2 участников. Победитель аукциона — участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем.участка. **Контакт. тел.:** (0212) 47-20-56, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

■ Сталіца

ПОПЫТ РАСЦЕ, ЦАНА ПАДАЕ

Сярэдняя загрузка мінскіх гатэляў — 44,8 працэнта

За мінулы год яна вырасла на 3,9 працэнта. Колькасць турыстаў, размешчаных летас у мінскіх гасцініцах, павялічылася ў параўнанні з 2016-м на 17,4 працэнта і склала 697,4 тысячы чалавек. Працягласць пражывання гасця — у сярэднім 2,2 сутак. 76 працэнтаў пастаяльцаў — замежныя грамадзяне.

Усяго ў сталіцы адкрыты 51 гатэль і сем хостэлаў. Агулам гэта шэсць тысяч нумароў і амаль 11 тысяч месцаў.

— 3 2012 года пабудавана і ўведзена 29 гасцініц на 3,5 тысячы нумароў. Магутнасць гэтага рынку вырасла больш чым у 2,5 раза, — дзеліцца начальнік аддзела арганізацыі і развіцця гасцінічнай гаспадаркі ўпраўлення бытавога і гасцінічнага абслугоўвання насельніцтва Мінгарвыканкама Любоў Сойка.

Сёлета плануець увесці яшчэ тры гатэлі катэгорыі тры зоркі. Адзін з іх будзе знаходзіцца побач з праспектам Пераможцаў і МКАД (ён разлічаны на 164 нумары), другі — непдалёк ад кінатэатра «Перамо-

га» (на 50 нумароў), трэці — у раёне вуліц Гандлёвай, Інтэрнацыянальнай і Багдановіча (на 126 нумароў). З ростам канкурэнцыі знізіўся сярэдні кошт пражывання ў мінскіх гатэлях — на 2,1 працэнта за мінулы год. Цана ўпала з 84,7 рубля да 82,9.

Цяпер гасцінічны комплекс рыхтуецца да правядзення II Еўрапейскіх гульні у 2019 годзе. У тым ліку будуць забяспечаны належныя цэны на нумары. Па даручэнні Савета Міністраў падрыхтаваны мемарандум аб стрымліванні на перыяд правядзення Еўрагульні тарыфаў на паслугі сродкаў размяшчэння, што знаходзяцца ў Мінску.

Па словах Любові Сойкі, нагрузка на гасцінічную гаспадарку ў параўнанні з «хакейным» 2014 годам павялічыцца падчас правядзення Еўрапейскіх гульні ў 30 разоў. Колькасць афіцыйных удзельнікаў, прадстаўнікоў міжнародных спартыўных арганізацый складзе каля чатырох тысяч чалавек, чакаецца да шасці тысяч спартсменаў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

У паветры запахла... Тэатрам

Магілёў вітае ўдзельнікаў маладзёжнага міжнароднага форуму «M@rt.кантакт»

Амаль тыдзень, па 27 сакавіка, горад будзе жыць тэатральнымі падзеямі любімага фестывалю. У Магілёў прыязджаюць творчыя калектывы 21 тэатра з васьмі краін свету — Беларусі, Расіі, Украіны, Польшчы, Казахстана, Літвы, Латвіі, Славакіі. За шэсць фестывальных дзён яны пакажуць 22 пастаноўкі.

Цікавай будзе спецыяльная праграма форуму. Пройдуць майстар-класы для маладой рэжысуры выхаванка Генадзя Трасцянецкага Камілія Хусінава на працягу тыдня падрыхтуе з магілёўскімі актёрамі эскіз спектакля па апавяданні Васіля Быкава «Жоўты пясок». Штодзённы прэс-канферэнцыі ў форме творчых сустрэч дадуць магчымасць тэатральным знаўцам, артыстам і глядачам абмяняцца меркаваннямі наконт прагледжаных спектакляў. Адбудзецца круглы стол на тэму «Маладая рэжысура. Праб-

лемы прафесійнай самарэалізацыі», дзе сваімі меркаваннямі падзяляцца прафесіяналы і аматары. На працягу форуму тэатральная моладзь будзе рыхтаваць штодзённы выпуск фестывальнай газеты і падрабязна асвятляць усе звязаныя з форумам падзеі. У Міжнародны дзень тэатра, 27 сакавіка, падчас закрыцця фестывалю будуць названыя спектаклі, якія прэтэндуюць на званне «Падзеі форуму». Прычым свае версіі выкажуць як прафесіяналы, так і маладыя тэатралы. Гледачы таксама могуць паўплываць на працэс. Прадугледжана традыцыйнае галасаванне гледачоў з дапамогай білетаў і кантрамарак.

Нагадаем, што заснавальнікамі фестывалю з'яўляюцца Міністэрства культуры, Магілёўскі абласны выканаўчы камітэт і Магілёўскі абласны драматычны тэатр.

Нелі ЗІГУЛЯ.

■ Навука

«Касмічныя планы» звернецца ў Мінску

Члены Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў (АУКП) збяруцца ў Нацыянальнай акадэміі навук. Пасяджэнне выканаўчага камітэта асацыяцыі адкрыецца ў Мінску 22 сакавіка.

У мерапрыемстве чакаецца ўдзел 10 членаў выканкама, сярод якіх касманаўты з Расіі, ЗША, Кітая, Германіі і Францыі. На пасяджэнне прыедуць і касманаўты — ураджэнцы Беларусі: прэзідэнт Федэрацыі касманаўтыкі Расіі, двойчы Герой Савецкага Саюза Уладзімір Кавалёнак, двойчы Герой Савецкага Саюза Пётр Клімук, а таксама лётчык-касманаўт, Герой Расіі Алег Навіцкі. На пасяджэнні выканкама плануецца абмеркаваць падрыхтоўку да правядзення ў Мінску ў верасні бягучага года 31-га Міжнароднага кангрэса Асацыяцыі ўдзельнікаў касмічных палётаў, куды запрошаны каля 350 чалавек, у тым ліку 150 касманаўтаў.

Усяго запланавана шэсць тэхнічных сесій з выступленнямі касманаўтаў, навукоўцаў і вядучых спецыялістаў у гэтай галіне. Гасці наведаюць пляцоўкі, якія будуць задзейнічаны падчас будучага міжнароднага кангрэса.

Асацыяцыя ўдзельнікаў касмічных палётаў — міжнародная некамерцыйная арганізацыя, якая аб'ядноўвае касманаўтаў з многіх краін. Была створана ў 1985 годзе для абмену вопытам у галіне пілатаваных касмічных палётаў. Міжнародны кангрэс АУКП штогод збірае касманаўтаў, а таксама прадстаўнікоў навукова-даследчых устаноў і нацыянальных касмічных агенцтваў.

Надзея НІКАЛАЕВА

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

НОВЫ ДОПЫТ НІКАЛЯ САРКАЗІ

Учора ўвечары экс-прэзідэнт Францыі Нікаля Сарказі па-ранейшаму знаходзіўся ў парыжскім прыгарадзе Нантэр — у Цэнтральным бюро па барацьбе з карупцыяй, фінансавымі і падатковымі злачынствамі. У кампаніі следчых і свайго адваката Сарказі, які ўзначальваў Францыю ў 2007—2012 гадах, павінен адказаць на пытанні аб магчымым выкарыстанні незаконных лівійскіх ахвяраванняў для фінансавання яго выбарчай кампаніі 11 гадоў таму.

У 2011-м пра гэта заявіў у эксклюзіўным інтэрв'ю «Еўраньюс» адзін з сыноў Кадафі, Саіф аль-Іслам. Тое ж сцвярджаў незалежны інфармацыйны сайт Mediapart, абапіраючыся, у прыватнасці, на перапіску лівійскага палітыка і дыпламата Мусы Кусы, які ўзначальваў у перыяд праўлення Муамара Кадафі разведку Лівіі. «Следства па гэтай справе ідзе ўжо пяць гадоў, былому кіраўніку французскай дзяржавы можа быць прад'яўлена абвінавачанне пасля заканчэння часовага затрымання, — перадае з Нантэра карэспандэнт «Еўраньюс». — Нагадаем, што па гэтай справе былому генеральнаму сакратару адміністрацыі прэзідэнта Сарказі, Клоду Геану, прад'яўлена абвінавачанне ў падробцы дакументаў і іх выкарыстанні, а таксама ў адмыванні сродкаў у складзе арганізаванай групы».

ЦУКЕРБЕРГА ВЫКЛІКАЛІ Ё БРЫТАНСКІ ПАРЛАМЕНТ

Заснавальніка кампаніі Facebook Марка Цукерберга выклікалі ў парламент Вялікабрытаніі з-за скандалу вакол збору даных карыстальнікаў. Парламенцкі камітэт па лічбавых тэхналогіях, культуры, СМІ і спорце накіраваў Цукербергу ліст з просьбай даць паказанні пра сувязі створанай ім сацыяльнай сеткі з Cambridge Analytica. Па звестках газеты Guardian, гэтая брытанская аналітычная кампанія змагла незаконным чынам сабраць даныя больш як на 50 млн карыстальнікаў Facebook, пры

дапамозе якіх вывучала палітычныя перавагі выбаршчыкаў. Быў распрацаваны алгарытм, які палягчаў рассылку адпаведнай рэкламы з мэтай заваяваць галасы. У панядзелак брытанскі тэлеканал Channel 4 прадставіў кадры, знятыя схаванай камерай, на якіх кіраўнік Cambridge Analytica расказвае пра тое, як кампанія ўмяшалася ў больш чым 200 выбарчых кампаній па ўсім свеце.

КАБМІН УКРАЇНЫ РАЗРВАЎ ПРАГРАМУ ЭКАНАМІЧНАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА З РАСІЯЙ

Урад Украіны спыніў дзеянне праграмы эканамічнага супрацоўніцтва з Расіяй. Адпаведнае рашэнне прынята на пасяджэнні кабінета міністраў у сераду. Рашэнне аб разрыве праграмы эканамічнага супрацоўніцтва было прынята без абмеркавання. Пра яго прыняцце паведаміў прэм'ер-міністр Украіны Уладзімір Гройсман. Праграма эканамічнага супрацоўніцтва з Расіяй была ўхвалена бакамі ў 2011 годзе і разлічана на перыяд да 2020 года. Яна прадугледжвае супрацоўніцтва дзвюх краін у розных сферах, у тым ліку ў гандлі, транспарце, курортна-рэкрэацыйнай галіне, сацыяльна-гуманітарнай, памежнай і шэрагу іншых. Раней, тлумачычы неабходнасць спынення дзеяння гэтай праграмы, Гройсман заяўляў, што справа ў пераарыентацыі ўкраінскай эканомікі і павелічэнні экспарту ў ЕС і іншыя краіны свету. Прэс-сакратар МЗС Украіны Мар'яна Беца заяўляла раней, што яе ведамства падрыхтавала некалькі варыянтаў прыпынення дзеяння дагавора аб дружбе, супрацоўніцтве і партнёрстве з Расіяй. Сярод іх — поўная альбо частковая дэансацыя дагавора. Канчатковае рашэнне будзе за прэзідэнтам Украіны, дадала яна.

«Мінчанка» ў фінале!

«Залатая» партыя дазволіла нашым спартсменкам пазмагацца за перамогу ў Кубку ЕКВ

У еўрапейскім клубным валеболе гэта другі па значнасці турнір пасля Лігі чэмпіёнаў. Беларускі клуб упершыню ў гісторыі дабраўся да фіналу.

За выхад у вырашальны паядынак у паўфінале нашы дзяўчаты змагаліся з нямецкім «Штутгартам». Першую сустрэчу ў Германіі беларускі выйгралі, а вось другая пачалася для нас вельмі няўдала. Саступішы дзве першыя партыі, падапечныя Віктара Ганчарова выйгралі трэцюю і быццам бы паверылі ў свае сілы: чацвёрты сэт застаўся за беларускамі. Такім чынам, лёс пуцёўкі ў фінал вырашаўся ў «залатой» партыі, у якой нервы аказаліся мацнейшымі ў валебалістак «Мінчанкі» — 15:8.

— Для гэтага варта жыць, варта працаваць! Ганаруся камандай, — дзеліцца радаснымі эмоцыямі галоўны трэнер нашых дзяўчат Віктар ГАНЧАРОВ. — Пры ліку 0:2 я бачыў, што каманда стамілася, але дзяўчаты праявілі характар. Удзячны ім і балельшчыкам, гэта быў 7-ы, 8-ы, 9-ы гулец, які вёў каманду за сабой. Так, пасля дзвюх партыяў мы былі ў наждаўне, але паціху навязвалі сваю гульню і навязвалі яе ў выніку. Сапернік годны, вы бачылі самі, пяць-шэсць гульцоў выступаюць за зборныя сваіх краін. Адзначу, што гэта не пік нашай формы, мы будзем працягваць удасканальвацца. Але ў маёй кар'еры... Нават у маім жыцці гэта самы шчаслівы дзень!

У фінале «Мінчанка» сустрэнецца з турэцкім клубам «Экзачыбашы», які ў паўфінале двойчы разграміў нямецкі «Шверын» з «сухім» лікам 3:0. Першы матч фінальнай серыі за ганаровы трафей адбудзецца 3 красавіка ў Мінску, гульня ў адказ — 10 красавіка ў Стамбуле.

Адзначым, што выхад у фінал Кубка ЕКВ — самае значнае дасягненне беларускіх валебольных клубаў з 1987 года, калі мінскі «Камунальнік» стаў уладальнікам Кубка кубкаў.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

СЛЕДСТВА ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Ішоў забіваць з хуліганскіх намераў

Юнаку, які ў Кобрыне забіў жанчыну і схіляўся да забойства яе мужа, прад'яўлена абвінавачанне. Аб гэтым паведаміў журналістам афіцыйны прадстаўнік УСК па Брэсцкай вобласці Дзмітрый ІВАНЮК.

Следчыя зрабілі выснову, што фігурант здзейсніў забойства з хуліганскіх намераў. Сваю віну ён прызнае часткова. Расследаванне справы працягваецца.

Напомнім, што трагедыя ў раённым Кобрыне здарылася 11 лютага. У прыватным сектары, непдалёку ад чыгуначнага вакзала, месцы малалюдным і цёмным, зламаўся напаў на сямейную пару. Ён падкраўся да сваіх ахвяр ззаду і спачатку нанёс некалькі ўдараў мужчыну, потым стаў біць нажом яго жонку. І давяршыў бы сваю чорную справу, каб не паявіўся патрульны міліцэйскі аўтамабіль. Бандыт адразу стаў уцякаць. Адзін міліцыянер застаўся, каб дапамагчы пацярпелым, другі пагнаўся за ўцекачом, але апошняму дапамагла цемра, ён змог адарвацца ад пагоні. Цяжарная жанчына памерла праз гадзіну ў бальніцы, яе мужа ўдалося выратаваць.

Праваахоўнікі пачалі адпрацоўваць падазроны асоб па камерах відэаназірання. Дапамагла адна дэталі: пацярпелы, які прыйшоў у прытомнасць, успомніў фрагменты адзення злыдні. Гэта стала зачэпкай. Паступова выйшлі на след студэнта чацвёртага курса Кобрынскага дзяржаўнага політэхнічнага каледжа. Падчас вобшыку ў яго пакоі былі знойдзены ажно шэсць нажоў і кастэт. Стала ясна, што злачынства сваё ён рыхтаваў даўно і старанна. Што ж падштурхнула звычайнага 19-гадовага хлопца да такога страшнага ўчынку, зараз спрабуюць высветліць следчыя. Цікава, што і па месцы вучобы ў каледжы, і ў пінскай школе, дзе вучыўся юнак, нічога дрэннага пра яго не кажуць, ніколі не меў праблем з паводзінамі, на ўліку ў нарколага альбо не псіхіятра не стаў. Вядома, што ахвяры нападу — цыганскай нацыянальнасці. Жанчына не так даўно пераехала да кабырчаніна з Украіны.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

■ У стылі эка

НІЯКАГА ЦЭЛАФАНАУ І ПЛАСТЫКУ

У Мінску адкрыюць краму, дзе не будзе аднаразовай упакоўкі

У гэтай краме вам не прапануюць цэлафанавых пакетаў і пластыкавых кантэйнераў. Тавары ў ёй будуць прадавацца на вагу ці паштучна ў шматразовую тару — торбы з тканіны, слоікі, бляшанкі. Прычым пакупнік можа не набываць яе, а папрасіць адсыпаць крупы ці печыва ў свой мяшэчак. Дзякуючы гэтаму сярэднястатыстычны мінчанін зможа скараціць колькасць свайго смецця напалову і выкідаць не 30 кілаграмаў пластыку ў год, а 15 ці менш.

Ініцыятарам праекта «Fasolika» стала **каардынатар валанцёрскага сэрвісу ў экалагічным таварыстве «Зялёная сетка» Юлія ЛІСІЦА.**

— Памятаю, як першы раз выехала на экскурсію на мінскі палігон смецця ў Трасцянец. Такая колькасць пластыку, якую я пачыла там, мяне вельмі моцна ўразіла, — расказвае дзяўчына пра тое, што падштурхнула яе да стварэння крамы. — Натхненнем стаў таксама ўдзел у Zero Waste Акадэміі пры Цэнтры экалагічных рашэнняў. Там мы мелі магчымасць распрацоўваць сваю ідэю па змяншэнні адходаў у Беларусі, і я зразумела, што варта па-

чаць увасабляць задуму ў жыццё. Крама без упакоўкі — вельмі лагічны крок, калі хочаш знізіць свой шкодны ўплыў на прыроду. Бо асноўная маса аднаразовага пластыкавага смецця, якую немагчыма перапрацаваць, — гэта ўпакоўкі і пакеты, якія мы выкарыстоўваем пры набыванні ежы.

Крама будзе працаваць у рэжыме анлайн-дастаўкі. Асартымент плануецца даволі шырокі — ад прадуктаў харчавання (крупы, прысмакі) да касметыкі і бытавой хіміі. Перавагу пры закупцы тавараў будуць аддаваць мясцовым вытворцам з добрай якасцю прадукцыі. А два працэн-

ты з кожнага чэка будуць ісці на падтрымку экалагічных праектаў у Беларусі.

— Мы праводзілі даследаванне сярод патэнцыйных пакупнікоў. Пыталіся пра асартымент, які людзям хацелася б бачыць, зручнасць тары і дастаўкі, камфорт ад такіх пакупак анлайн. Дазналіся, што попыт ёсць, і немалы, што не можа не цешыць. Людзі гатовыя купляць базавую касметыку (шампуні, кандыцыянеры, вадкае мыла) на разліў, а таксама вельмі чакаюць адкрыцця падобнай афлайн-крамы, — дзеліцца Юлія Лісіца.

Чаму гэта важна? Штогод на тэрыторыі Мінска і яго ваколіц хаваецца больш за 250 тысяч тон толькі пластыкавых адходаў — не сартаваных і не перапрацаваных. Смецце, якое мы выкідаем сёння, будзе забруджваць зямлю і ваду горада яшчэ ад 100 да 500 гадоў.

Цяпер крама шукае пастаўшчыкоў, каб прадставіць у асартыменце мінімум 10 відаў круп і макароны, ад пяці відаў прысмакаў. «Спробы знайсці пастаўшчыкоў пакуль няўдалыя, — прызнаецца Юлія Лісіца. — Напрыклад, буйным гульцам нецікава рабіць адгрузкі да 200 кілаграмаў у месяц, а сярэднія і дробныя працуюць у асноўным з фасаваным таварам. Але застаецца шмат вытворцаў і аптовых баз, з якімі мы яшчэ не паспелі звязацца. Нядаўна наша ініцыятыва прайшла ў чвэрцьфінал конкурсу сацыяльных праектаў Social Weekend, таму спадзяемся, што падчас навучаня ды кансультацый з экспертамі нам удалася не толькі рашыць гэтую няпростую задачу з пастаўшчыкамі, але і атрымаць больш кампетэнцый у вядзенні сацыяльнага бізнесу».

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

У тэму

Цяпер папулярная канцэпцыя Zero Waste — «нуль адходаў». Яна мае на ўвазе не толькі другаснае выкарыстанне рэчаў і іх перапрацоўку, але і папярэджванне ўтварэння адходаў. Чаму? Па-першае, у Беларусі магчыма перапрацаваць толькі 30—40 працэнтаў смецця. Па-другое, на гэта затрачваецца энергія, што таксама не экалагічна.

65 працэнтаў нашых пакупак імпульсіўныя. Нас прымушае набываць маркетынг (не проста так раздаюць зніжковыя карты і ладзяць распродажы), жаданне пераймаць кагосьці, нашы звычкі, эмацыянальны стан. Як скараціць спажыванне?

— Хадзіце ў краму толькі з добрым настроем, — раіць супрацоўніца Цэнтры экалагічных рашэнняў **Марыя СУМА.** — Расплачвайцеся наяўнымі грашыма, а не карткай: іх псіхалагічна складаней траціць. Бярыце кошчы замест цялежкі, каб адчуваць рэальную вагу пакупак. Складайце спіс і плануіце бюджэт на тыдзень. Яшчэ карысна прымяняць метада «час—грошы»: падлічыце, колькі вам давалося працаваць, каб набыць сабе нейкую рэч.

Каб зменшыць колькасць адходаў, адмоўцеся перш-наперш ад аднаразовага пластыку і бясплатнай раздаткі (буклеты, лістоўкі). Выкарыстоўвайце ўласную бутэльку для вады, пакеты замяніце торбай з тканіны. Замест аднаразовых батарэек бярыце акумулятары. Аматыры кавы навінасы могуць насіць свой тэрмакубак. Здавайце рэчы ў рамонт: пры вытворчасці складанай тэхнікі ўтвараецца шмат адходаў.

Марыя Сума прыводзіць цікавую арыфметыку: адзін ручнік можа замяніць 1200 рулонаў папяровых ручнікоў, а сітка для гарбаты — 500 чайных пакецікаў.

А як у іх?

У Еўропе крамы, дзе прадукты прадаюцца без упакоўкі, даўно працуюць. У Лондане, напрыклад, з 2006 года. Там можна купіць усё тое ж, што і ў звычайным супермаркеце, — малако, мяса, хлеб, спецыі, напоі.

У Францыі, асобных рэгіёнах Бельгіі (у прыватнасці, у яе сталіцы), Марока, Эфіопіі, Кеніі, некаторых штатах ЗША забаронены аднаразовыя поліэтыленавыя пакеты.

Сярод іншых ініцыятываў па скарачэнні адходаў — пральні для падгузкаў, food bank («банк харчавання», калі крамы аддаюць прадукты дабрачынным арганізацыям, а тыя — грамадзянам, што маюць у гэтым патрэбу), кірмашы, дзе людзі дзеліцца сваімі рэчамі. У Амстэрдаме ёсць праект «модная бібліятэка», якая працуе па прынцыпе пракату ўбораў: набываеш абанемент за 25 еўра ў месяц — і можаш мяняць адзенне.

ПАРНІК У ХАРОМСКУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Жыхары пяці вёсак нашага сельсавета займаюцца самай рознай прадукцыяй, — расказвае старшыня. — Вырошчваюць агуркі і памідоры ў цяпліцах, садзяць таксама моркву, буракі, капусту, цыбулю. Леташнюю капусту, дарэчы, да гэтай пары прадаюць. Яна добра захавалася, а попыт яшчэ ёсць. Некаторыя гаспадары не баяцца эксперыментаў, займаюцца клубніцамі і буйкамі. І гэта правільна, трэба глядзець наперад. Бо з кожным годам мяняюцца патрабаванні не толькі да якасці, але і да знешняга выгляду прадукцыі. І канкураваць сялянам з вялікімі вытворцамі, якія вырошчваюць агародніну ў прамысловых умовах, становіцца больш складана. Але пакуль што асноўнай культурай у нас па-ранейшаму застаецца агурок. З Харомска і ваколіц гатовую прадукцыю воззяць на аптвы рынак у Альшаны — такім чынам вырашаецца пытанне са збытам. Гаспадару ж трэба вырасціць той агурок, сабраць, акуратна ўпакаваць і на досвітку завезці на рынак.

Для гэтага цяпер многія агароднікі накрываюць плёнкай грунт, устаўляюць металічныя печкі і ацяпляюць парнік з высаджанай расадай. Таму прывычны для мясцовых пейзаж, калі побач з закрытымі градкамі ляжаць вялікімі прадаўгаватымі штабелямі дровы. За сезон асобныя агароднікі трацяць да 100 кубічных метраў дрову. Таму што печка ў парніку паліцца пастаянна, а ночы трэба падкідаць паліва кожныя паўтары-дзве гадзіны. Такой працай даюцца тыя агурочныя грошы.

Але летась, паводле ацэнкі агароднікаў, пашанцавала з закупачнымі цэнамі. Яны

не скаціліся на мізер да канца сезона, таму працаўнікам удалося зарабіць прыстойна. Некаторыя, самыя руплівыя, з Харомска вазілі на рынак агуркі ўжо з 15 красавіка, але асноўны ўраджай тут збіраюць у сярэдзіне мая. І сёлета ўзяліся за справу не без энтузіязму.

Максім Домніч — малады гаспадар, адзін з нямногіх у Харомску, для каго вырошчванне сельгаспрадукцыі на прысядзібным участку стала асноўным заняткам. Максім з жонкай гадуць траіх дзяцей. 33-гадовы вясковец зарабляе на жыццё вытворчасцю агародніны і годна ўтрымлівае сям'ю.

«Той, хто жыве з «агарода», шчыруе ў парніку начамі і не ўпускае магчымасці атрымаць самы ранні і дарагі ўраджай».

Старшыня Анатолий Скрабец дадаў, што на тэрыторыі сельсавета няма праблем з пустуючымі дамамі альбо закінутымі сядзібамі. Калі такая пабудова паяўляецца, адразу знаходзяцца ахвотныя расчысціць участак і ўзяць яго ў арэнду.

Таццяна ВАСЮХНЕВІЧ, старшыня Велікамалешаўскага сельвыканкама, сказала, што ў іх вырошчваннем сельгаспрадукцыі займаецца крыху больш за 60 працэнтаў насельніцтва. І для большасці з іх агародніцтва стала асноўным заробкам. Цікава, што ў вёсках, суседніх з Вялікім Малешавам, таксама вырошчваюць самую разнастайную прадукцыю. Але апошнім часам упор зрабілі на памідоры, перцы, часнок.

— Хочаш — не хочаш, да зямлі трэба прыслухоўвацца і вывучаць правілы севазвароту, — гаворыць Таццяна Мікалаеўна. — Расцілі агуркі на адным месцы некалькі гадоў запар — гэта прывяло да ўзнікнення хвароб раслін. Калі і не хварэюць расліны, з-за пагрэшнасцяў севазвароту нярэдка становяцца слабымі, квольмі, нібы не хочучь расці. У пошуках выйсця нашы гаспадары паспрабавалі высадзіць расаду памідораў альбо перцу, і вынікі парадавалі. Попыт на згаданую прадукцыю таксама ёсць, і справы пайшлі ўгару. Зараз работа кіпіць на участках. Калі чалавек заняты на асноўнай рабоце, ён высаджвае расліны ў цяпліцу крыху пазней і, адпаведна, атрымлівае ўраджай у больш познія тэрміны. Той, хто жыве з «агарода», шчыруе ў парніку начамі і не ўпускае магчымасці атрымаць самы ранні і дарагі ўраджай.

І калі сталінскія агурочнікі амаль поўнаццю перайшлі на галандскі пасяўны матэрыял, то кветкі, і не толькі на Палессі, многія вырошчваюць з насення, вырашчанага ў Давыд-Гарадку ды ваколіцах. Традыцыйны кветкаводства тут даўня. Ад бабуль, матуль умненне пераходзіць да дзяцей. І ўжо маладыя разгортваюць цяпліцы, вырошчваюць расаду і прадаюць тавар па розных гарадах

Беларусі і бліжняга замежжа. Жонка аднаго гарадчука гэтай вясной павезла насенне аж у Анапу, другія выбралі іншыя напрамкі. Жыхары Давыд-Гарадка Аляксандр Пашкевіч і Аляксандр Курбан вырошчваюць у цяпліцах дзясяткі тысяч кветак і прадаюць гатовую прадукцыю. Гэтыя гаспадары, па словах **старшыні гарвыканкама Вячаслава СТАДНІКА,** дапамагаюць і гораду ў справе ўпрыгажэння вуліц і плошчаў. «А насеннем у нас займаецца практычна палова насельніцтва», — сказаў мэр невялікага палескага гарадка.

Цікава, што насеннем раней актыўна займаліся і жыхары навакольных вёсак, а потым многія страцілі цікавасць. Згасаць названая справа пачала яшчэ таму, што збываць прадукцыю трэба самому. Тыя ж агуркі або памідоры завёз у Альшаны, здаў оптам — і атрымаў сваю капейку. А кветкі трэба даставіць нярэдка за тысячы кіламетраў. І калі ў Хорску Харомскага сельсавета яшчэ ў 90-я вясной нібы замірала жыццё, бо ўсе гаспадыні выязджалі на рынкі вялікіх гарадоў прадаваць насенне, то цяпер там перайшлі на агародніну. У Давыд-Гарадку ж па-ранейшаму вырошчваюць прыгожы тавар. І даецца ён, як і агародніна, цяжкай працай.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Імёны

Юрый ДЗЕМІДОВІЧ:

«Я зусім малады — у мяне ўсё наперадзе»

Дзевяць гадоў таму ён выйшаў на сцэну дзіцячага «Еўрабачання» ў Кіеве з песняй «Чароўны трусік», стаўшы адной з галоўных «зорак» конкурсу. І няхай з баламі і месцам Беларусі не пашанцавала, але словы «Etis Atis Animatis» ведаў тады практычна кожны. Зараз Юрыю Дземідовічу 21 год. З маленькага хлопчыка ён ператварыўся ў прыгожага маладога чалавека з шырокай усмешкай. Але куды ён знік з беларускай сцэны? Пра вучобу ў Маскве, сваіх куміраў і як ён ставіцца да таго, што яго часам па-ранейшаму называюць «чароўным трусікам», Юра расказаў «Чырвонцы. Чырвоная змене».

— Раскажы, дзе ты цяпер? Чым займаешся?

— Зараз я ў Маскве. Вучуся на трэцім курсе дырыжорскага аддзялення Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі імя П. І. Чайкоўскага. Таксама займаюся акадэмічным вакалам: шмат спяваю, выступаю на конкурсах. У Мінску з'яўляюся рэдка, але метка (смяецца). Дзесьці раз у паўгода.

— Чаму вырашыў вучыцца ў Расіі, а не ў Беларусі?

— Усё проста: хацелася паспрабаваць нешта новае. Па-першае, Масква — гэта вялікі і цікавы горад, па-другое, тут зусім іншы музычны ўзровень. Я маю на ўвазе магчымасць рэалізавацца, падыходзіць ў выкладанні. Планка значна вышэйшая, чым у Беларусі.

Памятаю, неяк пасля «Еўрабачання» ў мяне бралі інтэрв'ю, і на пытанне «Кім хочаш стаць, калі вырастэш?» я ўпэўнена адказаў: «Хачу скончыць Маскоўскую дзяржаўную кансерваторыю імя П. І. Чайкоўскага». Мара здзяйсняецца!

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Медыяпрастора

ПРАЎДЗІВАЯ... ХЛУСНЯ

Чаму ў XXI стагоддзі робяць стаўку на крытычнае мысленне?

Еўрапейская камісія ўсур'ёз заклапочана распаўсюджваннем дэзынфармацыі ў інтэрнэце. На думку экспертаў, тэрмін «фэйкавыя навіны» ўжо не ахоплівае ўсе аспекты медыйнай прасторы, да таго ж дэзынфармацыя можа ўключаць кантэнт, дзе хлусня змешваецца з праўдзівымі фактамі. Рабочая група Еўракамісіі рэкамендавала развіваць ва ўсіх краінах медыяадукацыю і ствараць інструменты, якія б дазволілі адрозніваць праўдзівую інфармацыю ад ілжывай. Дакумент па барацьбе з дэзынфармацыяй абяцаюць апублікаваць гэтай вясной.

Сучасным настаўнікам і выкладчыкам патрабуецца сур'ёзная падтрымка ў плане развіцця іх уласнай медыйнай адукаванасці.

А ці могуць лічыць сябе медыяадукаванымі беларусы? Тры гады таму педагогі-энтэзіясты пачалі ўкараняць медыяадукацыю ў школьнае выкладанне: стварылі дыстанцыйны курс падтрымкі настаўнікаў, напісалі дапаможнікі. Сёння ў краіне дзейнічаюць 27 інавацыйных пляцовак па фарміраванні медыяадукаванасці і медыякультуры, зацверджаныя Міністэрствам адукацыі. А зусім нядаўна на базе Акадэміі паслядыпломнай адукацыі прайшоў двухдзённы фестываль педагогічных ідэй «Медыяадукацыя ў сучаснай школе: вопыт, праблемы і перспектывы».

Не браць усё на веру

«Якім адным словам, на вашу думку, можна ахарактарызаваць вучня, які часта задае настаўніку пытанні?» — звярнуўся да дарослай аўдыторыі прафесар кафедры педагогікі і менеджменту адукацыі АПА, кандыдат педагогічных навук, дацэнт Мікалай ЗАПРУДСКІ. І пачуў у адказ: «Чамучка», «Цікаўны», «Актыўны», «Дапылтлівы!»

— Шчыра кажучы, мне хацелася пачуць ад вас — «той, хто крытычна думае», бо гэта азначае, што ён нічога не бярэ на веру, усё падвяргае сумненню. А ў медыяадукацый-

най практыцы самае галоўнае — крытычнае мысленне і ўменне задаваць пытанні, — падкрэсліў Мікалай Запрудскі. — Праблемамі развіцця медыякампетэнцый сёння заклапочаны ва ўсім свеце, але ў большасці краін, як, між іншым, і ў нас, асобнага прадмета «медыяадукацыя» ў школе няма. Гэтыя веды інтэгруюцца ў іншыя дысцыпліны. Як зрабіць так, каб дзеці і прадмет добра ведалі, а паралельна яшчэ і медыяадукаваліся? Прычым на ўсё адводзіцца 45 хвілін урока... Я лічу, што гэта своеасаблівы выклік для настаўніка.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

На сваім месцы

ШЛЯХАМ ЛАБАНОВІЧА,

або Як працуецца моладзі ў палескай глыбінцы

Размеркаванне ў вёску большасць маладых спецыялістаў (калі іх праца не звязана з сельскай гаспадаркай) успрымаюць як часовую «высылку» за горад. Маўляў, адпрацюю і ўсё роўна назад збягу. Аднак ёсць хлопцы і дзяўчаты, якія вясковы парадак жыцця, наадварот, лічаць лепшым за гарадскі і спецыяльна адмаўляюцца ад шумных мегаполісаў. Маладыя педагогі Лобчанскай яслі-сад — базавай школы Лунінецкага раёна якраз з такіх.

ЧАМУ ТРЭБА «ТРЫМАЦЬ МАРКУ»?

...Дваццацішасцігадовага Дзмітрыя Радчанку застаю ў пустым класе. Урокаў у яго сёння няма, затое ёсць кіпа незапоўненых дакументаў, якія патрабуюць не менш сіл і часу, чым заняткі па гісторыі.

— Ва ўніверсітэце шмат чаму вучылі, а вось пра паперы гэтыя, — Дзіма паказвае на стол, — ні слова не казалі. Але як-небудзь разбяромся: праз некаторы час абавязкова стане прасцей.

У Лобчанскую школу хлопец прыйшоў у бягучым навучальным годзе. Дагэтуль скончыў гістарычны факультэт БДПУ імя М. Танка, а пасля працаваў па размеркаванні ў Дзяржынскім раёне.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

ПРАЎДЗІВАЯ... ЖЛУСНЯ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Пакуль што не ўсе педагогі ўмеюць фарміраваць крытычнае мысленне вучняў ці хоць бы імкнуцца да гэтага, не ўсе маюць навыкі дэкадавання медыятэкстаў, не ўсе валодаюць адпаведнымі метадыкамі. Хапае і настаўнікаў, якія даволі вузка разумеюць медыяадукацыю, абмяжоўваючыся, напрыклад, толькі дэманстрацыяй відэаролікаў на сваіх занятках.

На педагогічных спецыяльнасцях мала ўвагі ўдзяляецца фарміраванню медыяадукаванасці будучых педагогаў. Адсутнічае канцэпцыя медыяадукацыі, прынятая на розных узроўнях, і стандарт па медыяадукацыі. Але ў нас ужо ёсць падставы ганарыцца зробленым, ёсць шмат прафесійных і адказных педагогаў, і — самае галоўнае — ёсць разуменне таго, што медыяадукацыя надзвычай актуальная!

Умею ці толькі так думаю?

— На жаль, але нават у вышэйшай школе пакуль распаўсюджана думка, што медыяадукацыя павіны займацца журналісты, а не педагогі. Маўляў, а пры чым тут выкладчыкі? — расказаў **загадчык вучэбна-метадычнай лабараторыі інавацый у адукацыі БДУ Дзмітрый ГУБАРЭВІЧ**. — У нашай краіне не праводзілася сур'ёзных даследаванняў, дзякуючы якім мы ведалі б рэальную сітуацыю з медыяадукаванасцю і паводзінамі моладзі ў медыяпрасторы, таму вымушаны абавірацца на вынікі расійскіх, польскіх, амерыканскіх даследаванняў і спрабаваць спраецываць іх на нашу рэчаіснасць.

Летась Цэнтрам праблем развіцця адукацыі БДУ праводзілася апытанне ўніверсітэцкіх выкладчыкаў і студэнтаў, па выніках якога высветлілася некалькі цікавых тэндэнцый. **3 амаль трох сотняў апытаных студэнтаў (пераважна другога і трэцяга курсаў) у адказ на прапанову ацаніць уласны ўзровень медыяадукаванасці прыблізна 20% заявілі, што яны ведаюць і ўмеюць усё!** І калі толькі 3% выкладчыкаў ВНУ выказаліся за тое, каб медыяадукацыя ніяк не развівалася ў рамках універсітэцкай адукацыі, то сярод студэнтаў катэгарычна супраць медыяадукацыі выказаліся больш як 13%. Гэта значыць, што ў маладых людзей няма ніякіх запытаў на ўменне працаваць з інфармацыяй. Але ці ўмеюць яны гэта рабіць? Тут патрабуецца сур'ёзная даследчая праца па вызначэнні месца і ролі медыяадукацыі ва ўстановах агульнай сярэдняй і вышэйшай адукацыі.

Дзмітрый Губарэвіч упэўнены, што сучасным настаўнікам і выкладчыкам патрабуецца вельмі сур'ёзная падтрымка ў плане развіцця іх уласнай медыйнай адукаванасці, таксама неабходна прапанаваць выкладчыкам метадычныя інструменты, якія дапамогуць ім развіваць медыяадукаванасць у іх студэнтах. Напрыклад, існуе алгарытм на аналіз інфармацыйнага паведамлення, які вучыць яго правяраць, высвятляць пазіцыю аўтара, яго дасведчанасць у змесце, аргументаванасць пазіцыі, выяўляць тое, пра што аўтар «свядома прамаўчаў», або высветліць, ці адбываецца маніпуляванне фактамі. Гэты алгарытм можа быць карысны як настаўнікам, выкладчыкам, так і вучням, студэнтам.

Таксама трэба адзначыць, што ўпершыню за апошнія гады на рынку быў заўважаны рост попыту на друкаваную прадукцыю. Цікавая тэндэнцыя, якая яшчэ патрабуе асэнсавання.

— З гэтым можна пагаджацца ці не пагаджацца, але ёсць меркаванне, што друкаванае слова нараджае вобраз, а візу-

альнасць — ужо завершаны вобраз, таму адукацыйны эффект друкаванага слова куды больш значны, — падкрэслівае Дзмітрый Губарэвіч. — Як асабіста я бачу будучыню медыяадукацыі ў вышэйшай школе? Папершае, сярэдняя школа і вышэйшая павінны працаваць у адной звязці, а выкладчыкі — развіваць тое, што было закладзена ў нашых студэнтаў у школе.

«Вучняў могуць папрасіць выбраць самую надзейную крыніцу інфармацыі аб праблеме, вызначыць у СМІ спосабы перадачы негатывных стэрэатыпаў ці прыклады паспешных абагульненняў».

Падчас праведзенага апытання прыкладна трэцяя частка выкладчыкаў з агульнай колькасці заявілі, што медыяадукаванасць не з'яўляецца актуальнай задачай для сучаснай ўніверсітэцкай адукацыі, а астат-

каб ужо тыя вучылі дзяцей, — тлумачыць **загадчыца кафедры метадыкі навучання мовам і літаратуры Харкаўскай акадэміі непераарыўнай адукацыі, медыяпедагог, доктар педагогічных навук Галіна ДЗЕГЦЯРОВА**. — Акцэнт быў зроблены на дзесьцікласнікаў, якія хутка мусілі выйсці са школы, распачаць дарослае жыццё, стварыць уласныя сем'і. Трэба было навучыць іх абараняць сябе і сваіх дзяцей ад дэструктыўнага ўплыву медыя, паказаць, як з дапамогай медыя можна рэалізаваць сябе і развіць свае творчыя здольнасці.

Па выніках гэтага эксперыменту ў 2016 годзе псіхолагамі была распрацавана рамачная праграма, у якой прапісалі, як уплывае медыяадукацыя на вучняў, з якога ўзросту трэба пачынаць вучыць працаваць з навінамі ў СМІ, што павінна ўмець дзіця ў кожным узросце і гэтак далей. Летась у жніўні афіцыйна быў падпісаны загад Міністэрства адукацыі і навукі Украіны, і распаўсюдзіўся ўсёўкраінскі эксперымент «Стандар-

Так, першакласнік павінен успрымаць простыя медыяпрадукты, прымаць удзел у абмеркаванні зместу і формаў медыятэкстаў, выказаць свае думкі і адчуванні. У другім класе вучні павінны разумець, для каго і для чаго быў створаны канкрэтны медыятэкст, тлумачыць вербальныя і невербальныя элементы медыяпрадукту, ствараць простыя медыяпрадукты — фота, калажы, коміксы, улёткі.

Украінскія педагогі пайшлі яшчэ далей — распрацавалі ўжо мадэль медыяпрасторы для дашкольнай установы — дзяцей ва ўзросце ад 4 да 6 гадоў.

Факты і інтэрпрэтацыя

У 2018 годзе беларускія школьнікі ўпершыню прымуць удзел у Міжнароднай праграме па ацэнцы адукацыйных дасягненняў навучэнцаў (PISA). Гэта адно з самых аўтарытэтных даследаванняў у свеце, якое ацэньвае эфектыўнасць дзеючай сістэмы адукацыі. Кожны раз акцэнт у даследаванні змяшчаюцца. І калі падчас апошняга маніторынгу ўвага ўдзялялася прыродазнаўча-навуковай адукаванасці, то ў цыкле 2018 года найперш будзе правярацца чытацкая кампетэнцыя. Раней яна звязвалася ў нас пераважна з філалагічнымі навыкамі — уменнем чытаць і інтэрпрэтаваць тэкст, знаходзіць сродкі мастацкай выразнасці і гэтак далей. Але сёння пад ёй разумеецца іншае. Чытацкая кампетэнцыя з'яўляецца базавай, таму што тэксты суправаджаюць нас усюды: электроннае пісьмо, рэклама, інфармацыя на маркіроўцы прадукту, памятка для спажываўца, дагавор з банкам, кантракт — усё гэта тэксты.

«Ёсць шмат прафесійных і адказных педагогаў, і — самае галоўнае — ёсць разуменне таго, што медыяадукацыя надзвычай актуальная!»

— Пошук і выкарыстанне інфармацыі пастаянна прысутнічаюць у нашым жыцці, — тлумачыць **намеснік старшыні Таварыства беларускай школы, рэдактар інтэрнэт-партала nastaunik.info Тамара МАЦКЕВІЧ**. — У даследаванні PISA выкарыстоўваюцца графікі, дыяграмы, малюнкi, карты, таму што ўменне працаваць з імі лічыцца вельмі важным. І заданні прывязаны да канкрэтных жыццёвых сітуацый. Вучняў могуць папрасіць выбраць самую надзейную крыніцу інфармацыі аб праблеме, прапанаваць ацаніць, ці заснавана апісаная з'ява на фактычных даных, абагульніць і растлумачыць праблему ці сітуацыю, вызначыць у СМІ спосабы перадачы негатывных стэрэатыпаў ці прыклады паспешных абагульненняў.

15-гадовыя падлеткі павінны ўмець ідэнтыфікаваць розныя зацікаўленыя бакі ў справе, вызначыць, якія выразы ў размоўе дэманструюць нявяданне міжкультурнай камунікацыі, пералічыць магчымыя наступствы прапанаванага рашэння праблемы.

Ад іх патрабуецца як веданне фармальна-індыкатараў ацэньвання інтэрнэт-рэсурсаў (уменне ўстанавіць аўтарства, дату публікацыі, URL-адрас, прысутнасць ацэначных меркаванняў, пісьменнасць), так і ўменне адрозніваць факты ад інтэрпрэтацыі, бачыць мэты і матывы аўтара, парухэнне логікі, ведаць тэхнікі маніпуляцыі («схаваную рэкламу», «гульні на эмоцыях» і іншыя).

Тамара Мацкевіч падкрэслівае, што сярод чытацкіх уменняў, узровень якіх правяраецца падчас PISA, на першым месцы стаіць уменне знайсці інфармацыю, крытычна яе ацаніць і — самае важнае — скласці сваё меркаванне...

Надзея НИКАЛАЕВА.

ЗВЯЗДА

Сакрэтамі стварэння медыяпрадуктаў падзялілася на сваім майстар-класе настаўнік англійскай мовы Нясвіжскай гімназіі Наталля Катчанка.

нія галасы падзяліліся. Прыкладна палова апытаных казалі, што медыяадукацыя павінна быць элементам у кожным навучальным курсе, інтэгравацца ў яе. А другая палова выказала меркаванне, што медыяадукацыя павінна быць асобным прадметам, таму што ёсць шэраг пытанняў, якія не ўпісваюцца ў змест прадметаў, якія яны выкладаюць. Я таксама думаю, што не ў кожную ўніверсітэцкую дысцыпліну можна інтэграваць медыяадукацыйны аспект, у школе для гэтага значна больш манеўраў. А вось увесці медыяадукацыю за кошт пашырэння для студэнтаў курсаў па выбары можна. Але яшчэ раз падкрэслію, што патрабуюцца даследаванні, якія адлюструюць б беларускую спецыфіку ў развіцці медыяадукаванасці.

Чым раней, тым лепш

Украіна ўсвядоміла неабходнасць развіцця медыяадукаванасці намнога раней: праўда, і там ініцыятыва нарадзілася не ў міністэрскіх сценах, а з боку грамадскіх арганізацый. Медыяадукацыя распачыналася ў суседзяў сіламі Акадэміі ўкраінскай прэсы, арганізацыі «ДэтэктарМедыя», ініцыятывы «СтопФэйк» і асобных энтузіястаў. У 2010 годзе была зацверджана Канцэпцыя суправаджэння медыяадукацыі ў школе, а на наступны год ва ўсёўкраінскі эксперымент па медыяадукацыі былі ўцягнуты ўжо 200 школ.

— Гэта вельмі шмат, улічваючы, што спачатку трэба было падрыхтаваць педагогаў,

тызацыя скразной сацыяльна-псіхалагічнай мадэлі масавага ўкаранення медыяадукацыі ў айчынную педагогічную практыку».

Як паказала праведзенае Кіеўскім міжнародным інстытутам сацыялогіі апытанне, 45% яго ўдзельнікаў лічаць, што курс медыяадукаванасці мусіць быць у школе. Яшчэ 40% — што гэтым павінна займацца вышэйшая школа.

— Я ўпэўнена, што медыяадукацыі павінны навучаць не толькі будучых педагогаў, а студэнтаў усіх ВНУ, таму што медыяадукаваным павінен быць кожны чалавек, — падкрэслівае Галіна Дзегцярова. — Між іншым, 30% удзельнікаў апытання ўпэўнены, што павінны арганізоўвацца таксама асветніцкія кампаніі для дарослых, бо многія з іх памылкова лічаць сябе адукаванымі ў гэтай тэме. І толькі 12% адмаўляюць важнасць медыяадукацыі, кажуць, што ім гэтыя веды непатрэбныя.

На сённяшні дзень медыяадукацыйныя кампетэнцыі прапісаныя ва Украіне на ўзроўні дзяржаўных дакументаў, у тым ліку і ў Канцэпцыі новай украінскай школы, якая ўключае 10 ключавых кампетэнцый. Адна з іх — інфармацыйна-лічбавая, якая мае на ўвазе ўпэўненне і адначасова крытычнае прымяненне інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій для стварэння, пошуку, апрацоўкі і абмену інфармацыяй... Літаральна месяц таму быў зацверджаны дзяржаўны стандарт пачатковай адукацыі, які прадугледжвае фарміраванне ў навучэнцаў умення аналізаваць, інтэрпрэтаваць, крытычна ацэньваць інфармацыю ў медыятэкстах і выкарыстоўваць яе, ствараць простыя медыяпрадукты. Пакуль што распрацаваны праграмы для першага і другога класаў.

Выведаць галоўнае

КАНТРАФАКТ АБО АРЫГІНАЛ

Што выбірае моладзь?

Беларускія хлопцы і дзяўчаты ўсё часцей аддаюць перавагу айчынным брэндам. Пра гэта сведчаць вынікі сацыялагічнага даследавання «Маладзёжны брэнд — 2017», якое праводзіцца Асацыяцыяй абароны інтэлектуальнай уласнасці «БелБрэнд» сумесна з Маладзёжнай лабараторыяй сацыялагічных даследаванняў Цэнтральнага камітэта БРСМ.

Удзел у ім прыняло каля 70 інтэрв'юераў. Усяго было апытана больш як 1220 маладых людзей ва ўзросце ад 18 да 32 гадоў з 30 гарадоў і іншых населеных пунктаў Беларусі.

Дрэнна, але танна...

Адной з мэт даследавання — высветліць стаўленне моладзі да нелегальнага гандлю і распаўсюджвання кантрафактнай прадукцыі. Маладзёжнае прадпрыемства — вельмі важная частка бізнесу, аднак узровень ведаў і каштоўнасцяў устаноўкі маладых людзей у сферы абароны інтэлектуальнай уласнасці ў

спандэнтаў з ліку ўсіх апытаных. Большасць тых, хто гэта робіць, выкарыстоўваюць для пошукаў інтэрнэт (98%). Таксама папулярнымі з'яўляюцца такія крыніцы, як «тэлебачанне» (25%) і «блізкія сацыяльныя сувязі (сваякі, сябры)» (27%).

З прапанаваных для ацэнкі груп тавараў рэспандэнты найбольш актыўна падтрымліваюць арыгінальных вытворцаў прадуктаў, лекаў і біялагічна актыўных дабавак: моладзь гатовая пераплачваць значныя сумы (ад 10 да 20%) за арыгінальныя тавары гэ-

Сярод матываў усвядомленай адмовы ад набыцця кантрафактнай прадукцыі найбольш важным для рэспандэнтаў выступае яе нізкая якасць у параўнанні з арыгінальнай (72%). Таксама на адмову ад набыцця кантрафакту ўплывае негатыўны вопыт яго набыцця ў мінулым (39%). І толькі кожны пяты рэспандэнт (22% з агульнай колькасці) заявіў пра прыныповую ўстаноўку супраць набыцця і эксплуатацыі падробак.

Увогуле нелегальны гандаль выклікае ў рэспандэнтаў хутчэй негатыўную, чым пазітыўную ацэнку. Аднак пірацкая прадукцыя ацэньваецца ўдзельнікамі апытання больш пазітыўна, што можа расцэньвацца як нейтральнае стаўленне.

Нягледзячы на досыць крытычную ацэнку нелегальнага гандлю, большая частка рэспандэнтаў не гатовая сёння плаціць за ліцэнзійны кантэнт (68%). Таксама моладзь не схільная расцэньваць нелегальны гандаль як від дзейнасці, які ў абавязковым парадку неабходна кантраляваць. **Значная частка рэспандэнтаў (каля 75%) карыстаецца бясплатнымі торэнтамі, прычым 33% робяць гэта пастаянна.** Ніякіх негатыўных эмоцый, звязаных з парушэннем аўтарскім праваў, у маладых людзей пры гэтым не ўзнікае. І яшчэ адна цікавая акалічнасць, выяўленая падчас даследавання: удзельнікі апытання прызналіся, што ў выпадку, калі яны даведаюцца аб продажы кантрафактнай прадукцыі, у спецыялізаваныя органы пра гэты факт хутчэй за ўсё не паведамаць (48%), а 18% удзельнікаў апытання адказалі адназначна — «не паведамаць».

Самае смачнёнькае

Падчас сацыялагічнага даследавання маладым людзям было прапанавана таксама вызначыць самыя папулярныя брэнды ў групе харчовых і прамысловых тавараў. Так, у катэгорыі «Мяса і мясная прадукцыя» было прапанавана 25 вытворцаў. Выбар моладзі — мяса і мясная прадукцыя «Пятруха». У катэгорыі «Рыба і морапрадукты» перамагла прадукцыя «Санта Брэ-

мар». У катэгорыі «Малочная прадукцыя» — «Савушкін продукт».

Замарожаныя прадукты і паўфабрыкаты, як высветлілася, з'яўляюцца адной з самых незапатрабаваных сярод моладзі асноўных груп харчовых тавараў. Кожны чацвёрты з апытаных адзначаў, што не набывае замарожаныя прадукты і паўфабрыкаты, прычым яны ў большасці рэспандэнтаў асацыююцца выключна з пельменямі. Большая частка апытаных прагаласавала за пельмені «Бабушка Аня», а на другім месцы па папулярнасці аказалася прадукцыя Ваўкавыскага мясакамбіната.

У катэгорыі «Марожанае» было прадстаўлена 32 віды прадукцыі сем вытворцаў. Даследчыкі канстатуюць, што спажыванне марожанага знаходзіцца на вельмі высокім узроўні (яго набываюць практычна 95% рэспандэнтаў). Самым папулярным марожаным сярод першых, названых рэспандэнтамі, з'яўляецца Soletto ад вытворцы «Санта Брэмар» (27%). На другім месцы ідзе марожанае «28 капеек» (15%). Таксама ў тройку лідараў уваходзіць марожанае «Топ» ад «Санта Брэмар».

Сярод усіх асноўных катэгорый харчовых тавараў група шакаладу, цукерак і іншых прысмакаў была прадстаўлена ў згаданым даследаванні найбольш шырока — яна ахоплівае 45 найменняў вытворцаў. З апытаных рэспандэнтаў каля 94% набываюць тавары гэтай катэгорыі.

Самым папулярным шакаладам з'яўляецца Alpen Gold (49%). Прадукт гэтай маркі таксама з'яўляецца абсалютным лідарам

На гаджэтах не эканомяць

У катэгорыі «Адзенне» лідарам у моладзі з'яўляюцца тавары маркі «ТВОЁ». На другім месцы ідуць MarkFormelle і «Світанак». Таксама ў спісе тавараў, якія выбіраюць хлопцы і дзяўчаты, прысутнічаюць і іншыя айчынныя брэнды: «Контэ Спа», «Мілавіца», «Элема», «Эліз», «Калінка», «Камінтэрн», «Палессе», «Алеся»...

У катэгорыі «Абутак» на першай пазіцыі аказалася прадукцыя Marko. Другое і трэцяе месца адпаведна займае абутак Axis і «Белвест». У катэгорыі «Спартыўны абутак» выбар моладзі — брэнд Acidas. За ім ідуць Nike і «Белкельме».

У катэгорыі «Галантарэя» большасць рэспандэнтаў прагаласавала за беларускую «Галантэю». На другім і трэцім месцах — фірмы Axis і Mattioli.

Сярод вытворцаў касметыкі асноўнай па папулярнасці з'яўляецца Nivea. Другое і трэцяе месца адпаведна займаюць касметычныя сродкі Gillette і «Беліта-Вітэкс».

У катэгорыі «Мабільныя тэлефоны і гаджэты» па-за канкурэнцыяй аказалася прадукцыя Samsung. На другім і трэцім месцах размясціліся Apple і Nokia.

Увогуле, як адзначае **намеснік старшыні Асацыяцыі абароны інтэлектуальнай уласнасці «БелБрэнд» Валянціна ДЫНІЧ**, моладзь не імкнецца купляць танныя рэчы. Натуральна, што на іх па-

Беларусі малавывучаныя. Яшчэ адна прычына — уцягнутасць моладзі ў працэсы, абумоўленыя геаграфічным становішчам Беларусі і шматвектарнасцю эканамічных і гандлёвых адносін. Гэта павышае рызыку пападання ў краіну кантрабанднай кантрафактнай прадукцыі, а таксама яе транзіту ў еўрапейскія краіны.

У ходзе даследавання ўдалося ўстанавіць, што моладзь мае ўяўленне пра кантрафактную прадукцыю і можа разважаць на гэтую тэму. Каля 60% рэспандэнтаў заявілі, што яны не цікавяцца кантрафактнай прадукцыяй і месцамі яе набыцця мэтанакіравана. Пошукам падобнай інфармацыі займаецца толькі каля 10% рэ-

тых катэгорый. **А найбольш лаяльна моладзь ставіцца да набыцця кантрафактных адзення і абутку.**

Большасць удзельнікаў апытання (55% у сукупнасці) у той ці іншай меры схільныя адмовіцца ад усвядомленай куплі кантрафактнай прадукцыі, у той час як 33% гатовы свядома яе набываць. Асноўным матывам усвядомленага набыцця кантрафакту з'яўляецца грашовы фактар — больш нізкі кошт такой прадукцыі ў параўнанні з арыгіналам згадалі 91% апытаных. 54% спаслаліся на «прымальны ўзровень якасці» і 34% — на даступнасць кантрафактнай прадукцыі для набыцця там, дзе яны пражываюць.

рам па куплі за апошнія паўгода сярод усіх рэспандэнтаў.

На другім і трэцім месцы па частаце згадвання і набыцця стаяць шакалад і цукеркі ад беларускіх вытворцаў «Спартак» і «Камунарка». Амаль кожны трэці рэспандэнт у першую чаргу сярод усіх вытворцаў кандытарскіх вырабаў называў прадукцыю «Слодыча» (31%). На другім месцы таксама беларускі вытворца кандытарскіх вырабаў «Спартак» (19%).

купніцкія паводзіны ўплывае мода на пэўныя тавары, рэклама, звычкі, а вось зніжкі не заўсёды ўплываюць. Ёсць прадпрыемствы, прадукцыю якіх яна ўстойліва выбірае. У іх рэгулярна з'яўляюцца навінкі, якімі яны прыцягваюць і ўтрымліваюць увагу маладых людзей. Што датычыцца гаджэтаў, то тут гаворка дакладна не ідзе аб таннай прадукцыі — **пакаленне NEXT выбірае максімальна прасунутыя, стыльныя рэчы...**

З «базай» у галаве

КАМАНДНЫ РОЗУМ — ГЭТА СІЛА!

«Хакатон БДУ — 2018. Гульні Розуму 2. Лічбавы Сусвет» стартуе 23 сакавіка. Мэта інтэлектуальнага марафону — падтрымка моладзі ў рэалізацыі інавацыйных ІТ-праектаў.

У гэтым сезоне хакатон збярэ каля 50 студэнтаў беларускіх ВНУ, прычым з розных профіляў навучання. Аб'яднаўшыся ў каманды, яны выканаюць заданні, абвешчаныя спонсарамі мерапрыемства. На працягу трох дзён ім трэба будзе распрацаваць, прэзентаваць і публічна абараніць высокатэхналагічны праект.

Для выканання заданняў камандам выдзелены рэсурсную лабараторыю HackLab, дзе ёсць усе ўмовы для рэалізацыі студэнцкіх ідэй і прымянення сваіх ведаў на практыцы. Яна аснашчана наборамі для канструявання робатаў, датчыкамі, 3D-прінтарам і найноўшымі мабільнымі прыладамі.

Пераможцы атрымаюць прызы, а таксама магчымасць удасканаліваць свае інавацыі ў лабараторыі факультэта прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі БДУ SAP Next-Gen Lab.

У рамках мерапрыемства пройдуць лекцыі і майстар-класы, спікерамі якіх выступяць эксперты беларускай ІТ-індустрыі.

Для даведкі: хакатон (hack marathon) — «марафон» крэатыўнага мыслення і праграмавання, падчас якога спецыялісты з розных абласцей (матэматыкі, праграмісты, фізікі, дызайнеры, эканамісты, хімікі, біёлагі, юрысты, філосафы, сацыёлагі) разам працуюць над рэалізацыяй перспектывных праектаў.

Матэрыялы падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

Стась «на крыло»

Ляці да вяршынь, юны Сокал!

Удзельнікам другога сезона рэспубліканскага тэлеконкурсу «Талент краіны» быў дзесяцігадовы вучань шостага класа Смалявіцкай дзіцячай школы мастацтваў па класе саксафона Мікіта СОКАЛ.

«Талент краіны» — праект тэлеканала АНТ, які ўжо другі год запар дапамагае раскрыць творчы патэнцыял хлопчыкаў і дзяўчынак, юнакоў і дзяўчат з усёй нашай краіны, звярнуць увагу на развіццё таленавітай моладзі. Да ўдзелу ў ім запрашаліся толькі тыя спевакі, музыканты, танцоры і прадстаўнікі арыгінальнага жанру, у якіх за плячыма ўжо ёсць вопыт паспяхоўных публічных выступленняў. Сярод іх — лаўрэаты

нацыянальных і міжнародных конкурсаў. Менавіта да такіх і адносіцца Мікіта Сокал. У юнага музыканта — дыплом I ступені адкрытага фестывалю-конкурсу духоўных і ўдарных інструментаў «Таленты юных сэрцаў» (Смалявічы-2016), дыплом II ступені I Рэспубліканскага адкрытага фестывалю-конкурсу «Свята саксафона» (Маладзечна-2017), дыплом III ступені IX абласнога адкрытага конкурсу «Крынічка» (Баранавічы-2016).

Дарэчы, здольнасць да творчасці хлопчыку перадалася ў спадчыну ад сям'і матулі, Вольгі Георгіеўны. Дзядуля Мікіты, Георгій Леанідавіч, і дзядзька, Аляксей Георгіевіч, — таксама музыканты-духавікі. Дзядуля хоць і мае прафесію, далёкую ад творчасці, але ж з задавальненнем шмат гадоў іграе ў складзе сама-

дзейнага народнага духавога аркестра Смалявіцкага Дома культуры. А дзядзька з'яўляецца прафесійным музыкантам — працуе ў аркестры Мінскага гарадскога ўпраўлення МНС. Матуля ж Мікіты — прафесійны мастак. Шматлікім жыхарам горада не трэба прадстаўляць Вольгу Георгіеўну — некаторыя самі ў яе вучыліся маляваць, іншыя водзяць дзетак з такой жа мэтай.

...З амаль тысячы прэтэндэнтаў на ўдзел у тэлеаборніцтве было адабрана толькі каля паўсотні юных беларусаў, якія змагаліся за ганаровае званне «Талент краіны» ў дзвюх узроставых катэгорыях: ад пяці да дзесяці і ад адзінаццаці да пятнаццаці гадоў. Юны жыхар Смалявіч вытрымаў гэты строгі адбор, паўдзельнічаў у чвэрцьфінале, але ж у паўфінале... не прайшоў.

— Мікіта, зразумела, як і ўсе іншыя ўдзельнікі, марыў перамагчы... Таму, канешне, спачатку знерваваўся, — кажа маці Мікіты Вольга Георгіеўна. — Але ж потым паразважаў і супакоіўся. Ён быў задаволены тым, што прымаў удзел у гэтым праекце разам з вельмі таленавітымі хлопчыкамі і дзяўчынкамі, быў з імі на роўных, пасябраваў са многімі! Пасля ён хварэў за сваіх новых сяброў і радаваўся іх перамогам. Ды і мы ўсе — бацькі, бабулі, дзядулі — не ўспрымаем гэты факт як паражэнне. Адно тое, што Мікіта вытрымаў такі адбор і меў магчымасць выступіць перад усёй краінай на галоўнай сцэне Беларусі, сцэне Палаца Рэспублікі, — выдатна. Мы ганарымся ім. А перамогі? У яго яшчэ ўсё наперадзе!

Паліна ПРАКАПЕНЯ.

ШЛЯХАМ ЛАБАНОВІЧА

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «43».)

— Калі даведаўся, што на адпрацоўку пайду ў вёску, то нават узрадаваўся. Падчас практыкі ў сталічных навучальных установах зразумеў: не ляжыць у мяне душа да гарадскіх школ. На мой погляд, там зусім інакш выбудоваўца адносіны паміж вучнямі і іх педагогамі. У вёсцы настаўнік — гэта чалавек, якога ўсе паважаюць, да якога прыслухоўваюцца не толькі дзеці, але і іх бацькі. У горадзе такога няма, — дзеліцца Дзіма. — Да таго ж амаль што ва ўсіх гарадскіх школах мова навучання руская. І нават гісторыю Беларусі там выкладаюць на ёй. Мы ж працуем з імёнамі і назвамі, якія па-руску часам гукаць зусім інакш, чым на беларускай мове. Важна, каб дзеці ў першую чаргу ведалі арыгінальны варыянт, а то пасля здараецца, што Жыгімонт і Сігізмунд у іх — розныя людзі.

У Томкавічах, дзе хлопец рабіў свае першыя крокі ў прафесіі, яму было няпроста. У адносінах да моладзі, якая прыходзіць у вёску па размеркаванні, існуе шмат стэрэатыпаў, маўляў, яны абывакава ставяцца да працы і мараць, як бы хутчэй уцячы ў іншае месца. Старэйшыя калегі загадзя вырашылі, што і Дзіма з такіх.

— Іх можна зразумець. Колькі разоў было, калі яны дзямліліся досведам з маладым спецыялістам, дапамагалі яму, уводзілі ў курс справы, а праз два гады той звальняўся, — разважае настаўнік. — Я і сам сышоў адтуль, але з іншай прычыны. Па-першае, не хапала працоўных гадзін на стаўку. Па-другое, з жыллем праблемы былі: кватэру здымаў у адной вёсцы, а школа знаходзілася ў іншай. Таму і вярнуўся ў Лунінецкі раён, дзе жывуць бацькі.

Тут для маладога гісторыка работа знайшла адрасу. Праўда, не ў роднай вёсцы Велута, а ў Лобчы. Дзіма, калі ехаў сюды, вельмі хваляваўся. Хутка зразумеў, што дарма: добразычлівы калектыў, калі што трэба, старэйшыя калегі дапамагаюць без праблем. Ды і сама вёска жывая: чыгунка праз яе праходзіць, гаспадарка адна з найлепшых у раёне, нават аддзяленне банка маецца. Але самае галоўнае, што ў Лобчы Дзіма можа займацца тым, да чаго ў яго ляжыць душа.

— Школа беларускамоўная, аднак маецца адзін нюанс. У вёсках, асабліва на Палессі, людзі размаўляюць на сваім дыялекце. Лобча — не выключэнне. Я стараюся весці ўрокі на літаратурнай беларускай мове, а дзеці ўсё адно адказваюць на лобчанскай гаворцы са сваімі фанетычнымі і граматычнымі асаблівасцямі. Але гэта не дрэнна, а, наадварот, вельмі добра, калі захоўваецца аўтэнтычнасць!

«Прытрымліваюся думкі: нават калі ты толькі на адпрацоўку прыйшоў, павінен выкладвацца па максімуме».

Магчымасцяў у маладога вясковага настаўніка не менш, чым у яго гарадскіх калег. Ледзь не ў кожным класе стаіць камп'ютар, пры неабходнасці на ўроках можна карыстацца інтэрактыўнай дошкай.

— Усё залежыць ад самога педагога і яго жадання працаваць. Я толькі пасля ўніверсітэта зразумеў, што любіць прадмет і выкладаць яго — розныя рэчы. Добра, калі настаўнік спалучае і першае, і другое, — кажа Дзіма. — У любым выпадку прытрымліваюся думкі: нават калі ты толькі на адпрацоўку прыйшоў, павінен выкладвацца па максімуме. Які сэнс чакаць лепшых часоў і ўмоў? Жыццё ідзе, і назад яго не вернеш. Якуб Колас калісьці таксама пачынаў працаваць у невяліччай вясковай школе на Палессі, а пасля прысвяціў гэтай часу яшчэ і адзін з самых сваіх знакамітых твораў... — галоўны герой трылогіі «На ростанях» Андрэй Лабановіч працуе настаўнікам менавіта на Палессі.

У Лобчанскай школе ўсяго 42 вучні. Але, па словах хлопца, гэта не робіць яго працу лягчэйшай. Чым менш у класе дзяцей, тым больш часу на кожнага. Гэта значыць, што і вынікі навучання павінны быць лепшыя. Таму адказнасць даволі высокая, трэба «трымаць марку».

— Калі прыходжу са школы, адразу зноў саджуся за працу — пішу планы ўрокаў. Вольнага часу практычна не застаецца. Не паверыце, але я нават інтэрнэт сабе не падключаю! Бывае, кнігу якую пачытаю, музыку паслухаю... Часам, канешне, сумна. Сяброў у мяне тут пакуль зусім няма. Напэўна, таму

што на выхадныя, калі студэнты і моладзь прыязджаюць у Лобчу да бацькоў, я еду ў сваю вёску.

«ТУТ ДАЎНО НЕ БЫЛО ПСИХОЛАГА»

Акрамя «гісторыка», мінулым летам калектыў Лобчанскай школы папоўніўся яшчэ адным маладым спецыялістам — педагогам-псіхолагам. Дваццацідвухгадовая Вікторыя МАКЕЙЧЫК толькі скончыла Брэсцкі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя А. С. Пушкіна і вырашыла паспрабаваць свае сілы ў рабоце па спецыяльнасці.

— Размеркавання ў мяне не было, таму магла паехаць працаваць куды заўгодна, толькі б месца знайшлося. Дадому, калі шчыра, не хацела. Думала, у Мінск рвануць і ўжо нават на гутаркі з работадаўцамі ездзіла, але па сямейных абставінах ад уласных планаў прыйшлося адмовіцца і вярнуцца да бацькоў, — кажа суразмоўніца.

Увогуле, вёску Віка любіць «за спакой і няспешнасць». На думку дзяўчыны, адзінае, што прымушае моладзь яе пакідаць, — адсутнасць выбару і магчымасцяў у плане працаўладкавання.

— У мяне ўсяго паўстаўкі. Зарплата зусім невялікая, большая частка яе сыходзіць на аплату праезду ад дома да работы. Для мяне гэта не стала сюрпрызам, я ведала, на што іду. А калі заплюшчыць вочы на фінансавы бок, то ў цэлым усё ядрэнна, трэба набірацца досведу, — аптымістычна кажа дзяўчына. — Ведаю, што да мяне ў школе псіхолага доўга не было. Магчыма, з-за гэтага дзеці пакуль не да канца разумеюць, навошта ён патрэбны і ў якіх сітуацыях да яго звяртацца, але гэтая праблема з часам вырашыцца.

Тым не менш без справы Віка не сядзіць і не чакае, пакуль да яе самі пачнуць падыходзіць. Рытуе і праводзіць для дзяцей псіхалагічна-педагагічныя тэсты і гутаркі. А для таго, каб выклікаць дзяцей на дыялог, узьяла весці гурток «Асновы сцэнічнага майстэрства».

— Псіхалагічная дапамога не можа быць навязаная. Трэба даць дзецям магчымасць прызываіцца да мяне, і тады яны змогуць раскрыцца. Памятаю, як я сама ў іх узрос-

це скептычна ставілася да маладзенькага псіхолага, якая прыйшла ў нашу школу. Дарэчы, да яе цяпер звяртаюся па дапамогу ў афармленні папер на рабоце.

На думку Вікі, школа ў вёсцы — гэта не толькі навучальная ўстанова, але яшчэ і паўнаватарны культурны цэнтр. Дзеці прыходзяць сюды нават у суботу. Вядома, не на ўрокі, а проста, каб правесці час цікава і з карысцю.

— Я гэтых дзетак разумею, як ніхто іншы. У вёсках магчымасцяў не так ужо і шмат. Калісьці і я, дзякуючы настаўніцы рускай мовы і літаратуры, пачала пісаць вершы і прозу. І цяпер творчасць — гэта тое, што сапраўды мяне захапляе. Увечары і ў выхадныя дні звычайна застаюся дома. Пішу, іграю на сінтэзатары і гітары. Пакуль што толькі для сябе, але, хто ведае, можа аднойчы захачу падзяліцца з кімсьці. Час ад часу наведваю сваіх сяброў у вялікіх гарадах. Хоць і на наш райцэнтр няма чаго наракаць, магчымасцяў для больш-менш добрага адпачынку хапае. Ёсць і кінатэатр (паказваюць тыя ж фільмы, што і ў сталіцы, а білет каштуе ў некалькі разоў танней). Тая ж лядовая арэна працуе, некалькі кавярняў. Было б толькі жаданне і грошы!

Ганна КУРАК.

Мінск — Лунінецкі раён — Мінск.

Прафарыенцір

ВАКАНСІЙ — ТОЛЬКІ РУКІ ПРЫКЛАДЗІ

Што яны прыносяць будучым трактарыстам і кухарам

60 працэнтаў вакантных працоўных месцаў у краіне — па рабочых спецыяльнасцях. Запатрабаваны прадаўцы, кухары, агароднікі, трактарысты, слесары, кіроўцы пагрузчыка. Але ці цікаваць моладзь гэтыя прафесіі? Хто вырашае звязаць сваё жыццё з сельскай гаспадаркай і грамадскім харчаваннем? Як рыхтуюцца згаданыя работнікі? Пра гэта мы даведаліся ў Смілавіцкім сельскагаспадарчым прафесійным ліцэі.

Вучыцца, спаборнічаць, перамагаць

Усяго тут займаецца 400 чалавек. Кожны трэці — мінчанін. Паступаюць таксама падлеткі з Чэрвеньскага, Пухавіцкага, Бярэзінскага, Смалявіцкага раёнаў. За тры гады яны паспяваюць атрымаць запатрабаваную прафесію.

У групах, дзе вучацца на прадаўца, кухара і агародніка, 70 працэнтаў складаюць дзяўчаты. А вось на слесараў і экскаватаршчыкаў, зразумела, ідуць адны хлопцы.

Наколькі рабочыя спецыяльнасці ўвогуле цікавыя моладзі? **Намеснік дырэктара па вучэбна-вытворчай рабоце Андрэй АЛЯКСЮК** прызнаецца, што кон-

Кіраванне экскаватарам хлопцы асвойваюць на спецыяльным трэнажоры.

Трэнажоры наглядныя і віртуальныя

«Перад пачаткам работы падай сігнал!», «Не перавышай хуткасць павароту стралы — перакуліш кран!», «Падбірай ключы па памеры гайкі!» — папярэджаюць плакаты ў майстэрні, дзе практыкуюцца будучыя трактарысты і слесары. Ёсць тут і трэнажор

У ліцэі якраз даюць катэгорыю, з якой можна працаваць на грузавых машынах, — адказвае Уладзіслаў Новік.

— З дзяцінства тэхніку люблю, — тлумачыць свой выбар Уладзіслаў Няборскі. — Да таго ж тут правы бясплатна атрымліваеш — чаму б не?

Хлопцы дадаюць, што праца на экскаватары прыносіць добрыя грошы. Толькі для гэтага ты павінен старанна вучыцца, добра ведаць сваю справу і прафесійна валодаць тэхнікай.

Праз тыдзень у іх пачнецца вытворчая практыка. Нехта пойдзе на трактарны завод, хтосьці — на плодаагароднінну базу, іншыя — у будаўнічы трэст ці на птушкафабрыку. Практыка, як правіла, аплатная. Леташнія навучэнцы атрымлівалі ад 100 да 400 рублёў у месяц.

Павел Хмяльніцкі паступіў у ліцэй па прыкладзе старэйшага брата — той працуе слесарам. Цяпер навучэнец рыхтуецца выступіць на абласным этапе конкурсу прафесійнага майстэрства World Skills Belarus у кампетэнцыі «эксплуатацыя сельскагаспадарчых машын». Спаборніцтва па гэтай спецыяльнасці будуць праходзіць упершыню.

— Займаюся з 9 да 17 гадзін. Трэнерую рэгуліроўку рухавіка, плугоў. Няма калі сядзець на месцы, — кажа Павел.

А што ў нас на закуску?

У іншай лабараторыі, за велізарнай плітой і апрацоўчымі дошкамі, застаём кухараў. Усе ў кіцелях і каўпаках, як і належыць работнікам кухні. Сённяшня тэма заняткаў — закуска.

У вытворчай лабараторыі навучэнцы праводзяць па шэсць гадзін чатыры дні на тыдзень. Смяюцца, што «надзвычайныя здарэнні» ва ўсіх былі. І адбіўныя згаралі, і супы «збягалі». Нядаўна на кухню закупілі фрыцюрніцу і слайсер. На будучы год збіраюцца набыць параканвекцыйную печ, індукцыйную пліту і спецыяльны посуд для яе.

Вольга Куц, якая вучыцца на трэцім курсе, сама з Беразіна. У кухары пайшла, бо з такой пра-

фесіяй, на яе думку, лёгка знайсці работу. «У раённыя ўстановы грамадскага харчавання гатовы і на практыку ўзяць студэнта, і на падпрацоўку». У планах дзяўчыны — працягнуць адукацыю. Пасля ліцэя збіраецца паступаць у Барысаўскі каледж на тэхніка-тэхнолага.

У трэцякурсніка Мікіты Пытко кухарамі працуюць стрыечны брат і дзядзька, таму і ён яшчэ са школы марыў аб гэтай прафесіі. Хлопец з Мінска, але, паколькі ў сталіцы пасля дзвятага класа можна было пайсці вучыцца толькі на пекара, а не на кухара-ўніверсала, выбраў ліцэй у Смілавічах.

Нядаўна Мікіта ўдзельнічаў у абласным конкурсе прафесійнага майстэрства. Заняў трэцяе месца. Па ўмовах спаборніцтва, за тры гадзіны трэба было паспець прыгатаваць і аформіць дзве стравы — асноўную (са свініны) і закуску (з бурака).

— Я зрабіў карэйку на косці, пюрэ з дабаўленнем брокалі, прыпушчаны перац у кісла-салодкім соусе, соус песта і ўпрыгожыў усё базілікам, крэс-салатай і запечанымі памідорамі чэры. А на закуску

А далей ужо сам фантазіруеш і потым абмяркоўваеш з выкладчыкамі, ці можна гэта ўвасобіць у жыццё.

Мікіта заўважае, што кухар — не такая простая прафесія, як здаецца. «Гэта моцная фізічная нагрузка — ты ўвесь дзень на нагах. У кавярні змена доўжыцца звычайна 12 гадзін, і калі ідзе вялікі паток заказаў, стамляешся ад такога рытму».

Не толькі гайкі круціць

Куды ж ідуць працаваць выпускнікі ліцэя? Напрыклад, кухараў забіраюць райспажыўтаварыствы, трактарыстаў — мясцовыя сельскагаспадаркі, кіроўцаў пагрузчыка — будаўнічыя ўпраўленні.

Заробкі маладых спецыялістаў адразу пасля размеркавання — ад 350 да 600 рублёў. У сельскай гаспадарцы ўсё залежыць ад эканамічнага стану канкрэтнай арганізацыі.

— Іграе ролю і ўдача, але асноўны фактар — любоў да работы. Працавітага чалавека кіраўніцтва заўсёды заўважае і пастараецца ўтрымаць, бо залатыя рукі паўсюль патрэбныя. Ведаю па выпускніках, што, нават калі хлопцы ідуць па размеркаванні ў адну і тую ж арганізацыю, іх заробкі могуць істотна адрознівацца. Малады чалавек у рабочей прафесіі можа атрымліваць добрыя грошы — я столькі на выкладчыцкай рабоце не маю, — усміхаецца Андрэй Аляксюк.

Сельская гаспадарка за апошнія гады істотна змянілася. Іншыя тэхналогіі, абсталяванне. «10 гадоў таму базавымі трактарамі былі «Беларус-1221» і «Беларус-1523». 150 конскіх сіл — мяжа для тых машын. Цяпер ужо трактар на 360 конскіх сіл для сельскай гаспадаркі — норма. Без яго сучасны работнік на полі неэфектыўны, бо задачы трэба выконваць у максімальна сціслыя тэрміны», — расказваюць у ліцэі.

На думку адміністрацыі навучальнай установы, працаваць на зямлі становіцца больш цікава, але і патрабаванні да выпускнікоў растуць. «У сферы ідзе аўтаматы-

Трэцякурснік Мікіта Пытко: «Азам навучылі, а далей фантазіруй...»

курс невялікі. Але попыт ёсць. «Штогод мы прырастаем у сярэднім на 30 чалавек. Летась планавалі да набору 120 навучэнцаў, але дадаткова адкрылі яшчэ адну групу па спецыяльнасці «тэхнічнае забеспячэнне дарожна-будаўнічых і меліярацыйных работ». Той, хто яе атрымлівае, засвойвае адначасова прафесіі трактарыста, машыніста экскаватара і кіроўцы пагрузчыка і можа працаваць як у сельскай гаспадарцы, так і ў будаўніцтве».

Навучэнцы ліцэя ўдзельнічаюць у розных спаборніцтвах. І даволі паспяхова. На Рэспубліканскім конкурсе інавацыйнай і тэхнічнай творчасці і Рэспубліканскім злёце вынаходнікаў і рацыяналізатары яны пастаянна займаюць прызавыя месцы. Былі сярод хлопцаў і стыпендыяты спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

электрыфікаванага экскаватара, на якім хлопцы могуць паспрабаваць, як гэта — кіраваць машынай-гігантам. Кіраўніцтва ліцэя расказвае, што ў планах — закупіць больш сучасныя трэнажоры, дзе выкарыстоўваецца тэхналогія віртуальнай рэальнасці: калі займаешся на такіх, здаецца, што ты едзеш па полі ў кабіне сапраўднага камбайна.

Ліцэй, дарэчы, з'яўляецца рэсурсным цэнтрам па падрыхтоўцы трактарыстаў. Сюды на практыку прыязджаюць навучэнцы з іншых прафтэхустановаў вобласці.

У майстэрні займаюцца трэцякурснікі ўжо згаданай спецыяльнасці «тэхнічнае забеспячэнне дарожна-будаўнічых і меліярацыйных работ». Цікавімся ў хлопцаў, што прывяло іх у прафесію.

— Мой бацька — індывідуальны прадпрымальнік, займаецца грузавымі перавозкамі. Мяне таксама гэта дзейнасць зацікавіла.

Прафесійнае асваенне тэхнікі — залог поспеху.

быў арыгінальны «селядзец пад футрам»: у бурачны мус дадаваўся сметанковы сыр, замест селядца — чырвоная рыба, падавалася стравя на грэнцы з чорнага хлеба.

— Няўжо гэта ўсё праходзяць у ліцэй?

— Тут мы навучаемся, як правільна смажыць, рэзаць, запякаць.

зацыя працэсаў. Сучасныя трактары ўжо аснашчаны тэхналогіяй GPS. Адназначна работнік мусіць умець не толькі гайкі круціць, але і разбірацца ў бартавым камп'ютары».

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.
Мінск — Смілавічы — Мінск.

РУП «Институт недвижимости и оценки»
извещает об открытом аукционе по продаже здания Ателье № 24, г. Минск, ул. Коржа В. З., д. 20
 Лот № 1. Ателье № 24 с инв.№500/С-20834. Назначение: здание специализированное для бытового обслуживания населения. Составные части: 1 – холодильная пристройка, 2 – холодильная пристройка, 3 – холодильная пристройка; г. п. – 1965; этажность – 2; общая площадь – 679 кв. м.
Начальная цена продажи – 490 320,00 бел. руб.
Задаток – 49 030,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %
СВЕДЕНИЯ О ЗЕМЕЛЬНОМ УЧАСТКЕ
 Земельный участок с кадастровым номером 500000000005005128, расположенный по адресу: г. Минск, ул. Коржа, 20, пл. 0,0686 га. Назначение – земельный участок для эксплуатации и обслуживания здания ателье № 24 по ул. Коржа, 20. Право аренды по 31.12.2027. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. ОБРЕМЕНЕНИЯ: охранный зона телефонной канализации, площадь 0,0042 га; охранный зона газопровода низкого давления, площадь 0,0042 га

ОБРЕМЕНЕНИЯ
 1. Ипотека. В случае продажи с публичных торгов имущества, являющегося предметом ипотеки, ипотека прекращается в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
 2. Арест. Постановление инспекции МНС Республiки Беларусь по Советскому району г. Минска от 01.03.2017 № 1580СН. Арест будет снят в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь после реализации Объекта с публичных торгов (торгов).
 3. Запрещение. Постановление судебного исполнителя УПИ ГУЮ Мингорисполкома от 20.10.2017 №6/н

УСЛОВИЯ
 1. Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. Указанный срок перечисления денежных средств победителем аукциона (Претендентом на покупку) может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен, но не более чем на 20 рабочих дней.
 2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Информация о размере затрат доводится до сведения участников перед началом аукциона.
 3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника, осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
 4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 24.04.2018 г. в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4
 Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
 Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, ВИС банка BPSBВY2X.
 Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества (здание Ателье № 24) (Лот № 1), проводимом 24.04.2018 (Партизанский МРО).
 Организация и проведение аукциона, а также оформление и регистрация сделки осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
 Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 7 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 20.04.2018 в 11.00.
 Все желающие могут ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Директор ОАО «Прогресс» Ковалева Светлана Михайловна, тел.: +375 29 632-76-11; +375 29 176-43-33
Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

Центр Промышленной Оценки
 • Организация аукционов
 • Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона
Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец Унитарное предприятие «Службiй рынoк OПC», г. Слyцк, пл. Базарная, 13.

Предмет аукциона
Месторасположение предмета аукциона:
Минская обл., Слyцкий р-н, г. Слyцк, ул. Максима Богдановича

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (номер дома)

Лот № 1
Рыбный цех Здание специализированное иного назначения 78,9 кв. м 640/С-84563 д. 136А/5
 Составные части и принадлежность: пристройка

Сведения о земельном участке: пл. 0,0442 га, предоставлен продавцу на праве аренды сроком по 10.01.2033 для содержания и обслуживания здания рыбного цеха. Ограничения прав: водоохранная зона реки Слyчь
Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 8 556,10 бел. руб. (снижена на 20 %)

Лот № 2

Здание склада	Здание специализир. складов, торговых баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ	286 кв. м	640/С-84559	д. 136А/2
Здание кирпичное	Здание неустановленного назначения	40,4 кв. м	640/С-84557	д. 136А/1

Сведения о земельном участке: пл. 0,1009 га, предоставлен продавцу на праве аренды сроком по 10.01.2033 г. для содержания и обслуживания зданий. Ограничения прав: водоохранная зона реки Слyчь, площадь 0,1009 га
Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 36 416,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на счет **BY60BLBB30120191021390001001** в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBВY2X, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390

Срок подписания договора купли-продажи 15 рабочих дней после проведения аукциона
 Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, огорожен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by
 Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда»: по лоту № 1 от 19.12.2017, по лоту № 2 от 10.11.2017

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия
Аукцион состоится 25.04.2018 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 23.04.2018 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpro.by

Утерянный представительство Белгосстраха по Партизанскому району г. Минска бланк полиса по добровольному страхованию имущества граждан формы 2РН серии ИГ № 3207062 считать **недействительным**.
 УНП 100122726

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
ОАО «Торговый центр «Уручь» на 01.01.2018 год.
УНП 101081643, г. Минск, ул. Руссинова, д. 36,
тел.: 8 (017) 260-81-51, 284-73-65

АКТИВ	Тыс. руб.	Собственный капитал и обязательства	Тыс. руб.
1. Долгосрочные активы	85	1. Собственный капитал	745
Основные средства	84	Уставный капитал	50
Долгосрочные финансовые вложения	–	Добавочный капитал	10
Прочие долгосрочные активы	1	Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	685
2. Краткосрочные активы	1655	2. Долгосрочные обязательства	–
Запасы	473	3. Краткосрочные обязательства	995
в том числе: материалы	36	Краткосрочная кредиторская задолженность	995
– готовая продукция и товары	437	В том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	977
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	1	– по авансам полученным	–
Краткосрочная дебиторская задолженность	107	– по налогам и сборам	2
Краткосрочные финансовые вложения	929	– по оплате труда	16
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	145		
БАЛАНС	1740	БАЛАНС	1740

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 2017 год ОАО «Торговый центр «Уручь»

Наименование показателей	Тыс. руб.
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	9312
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	(7255)
Валовая прибыль	2057
Расходы на реализацию	(1981)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	76
Прочие доходы по текущей деятельности	37
Прочие расходы по текущей деятельности	(86)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	27
Доходы по инвестиционной деятельности, в том числе:	2
Доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	2
Расходы по инвестиционной деятельности, в том числе:	(1)
Расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	(1)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	1
Прибыль (убыток) до налогообложения	28
Налог на прибыль	(18)
Чистая прибыль (убыток)	10
Совокупная прибыль (убыток)	10
Базовая прибыль (убыток) на акцию	–

Информация об ОАО «Торговый центр «Уручь» и его деятельности

1. **Количество акционеров** ОАО «Торговый центр «Уручь»: всего 7, в том числе юридических лиц – 4, из них нерезидентов Республики Беларусь – 2; физических лиц – 3, из них нерезидентов Республики Беларусь 0.
2. Доля государства в уставном фонде эмитента: 0 %
3. Информация о дивидендах и акция:

Наименование показателей	Единица измерения	За отчетный период (за 2017 год)	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. рублей	–	–
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. рублей	–	–
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	256,90	253,45
Количество простых акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	0	0

4. **Среднесписочная численность** работающих (человек) – 70.
5. **Основные виды продукции или виды деятельности**, по которым получено двадцать и более процентов выручки – розничная торговля (включая алкогольные напитки и табачные изделия) и общественное питание.
6. **Дата проведения годового общего собрания акционеров**, на котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за 2017 год: 20.03.2018 года.
7. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения: применялись.
8. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет: нет.

Директор ОАО «Торговый центр «Уручь» Д. И. Ахремчик

Извещение об открытом аукционе по продаже земельных участков в собственность в г. Гродно (микрорайон «Зарица-4», ул. Вишневец) 24 апреля 2018 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Стоимость затрат на изготовление документации, руб.	Начальная цена продажи, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Земельный участок У-72*, **	Район уплотнения усадебной застройки по ул. Вишневец и Стрелковая	0,1001	44010000001010296	2 282,88	37 119,50	7400
2	Земельный участок У-680*	Микрорайон «Погораны-Кошевичи»	0,1231	440100000003003892	61,25	18 807,95	3600

*Инженерные коммуникации на участке отсутствуют.
 **Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земельного участка.

Земельные участки предоставляются в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости».

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:
 внесение платы за земельные участки; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получение победителями аукциона в установленном порядке технической документации и разрешения на строительство жилого дома; занятие земельных участков (осуществление строительно-монтажных работ) осуществлять не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство многоквартирного жилого дома, возместить затраты в соответствии с решением Гродненского горисполкома от 08.02.2016 № 49 «О некоторых вопросах возмещения затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры».

Аукцион состоится 24 апреля 2018 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал).

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в размере, указанном в графе 8, перечисляемый на расчетный счет BY24 АКВВ 3012 0000 4181 0400 0000 в филиале №400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВВY21400, УНП 590727594 получатель – КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению;
 Представить в КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости» следующие документы;
 заявление на участие в аукционе установленной формы;
 документ, подтверждающий внесение суммы задатка;
 подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;
 дополнительно представляются:
 гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Крупский плодовоощной завод»
Лот № 1
Комплекс зданий и оборудования для производства плодовоощной продукции (одним лотом) в составе: Производственный корпус (613/С-13477) 201,6 кв. м; гараж на 4 бокса (613/С-13484) 119,5 кв. м; гараж на 2 бокса (613/С-13483) 46,2 кв. м; здание цеха для брожения вина (613/С-13526) 157,7 кв. м; здание цеха по переработке яблок (613/С-13528) 49,2 кв. м; здание цеха безалкогольных напитков (613/С-13527) 416,2 кв. м; здание кисельного и горчичного цеха (613/С-13481) 813,6 кв. м; здание мастерских (613/С-13478) 169,8 кв. м; здание погребов (613/С-13482) 47,4 кв. м; здание котельной (613/С-13485) 199 кв. м; здание спиртохранилища (613/С-13479) 104,4 кв. м; здание проходной (613/С-13480) 54,1 кв. м; здание склада материальных ценностей (613/С-10557) 250 кв. м; здание арочника № 1 (613/С-10558) 490,0 кв. м; здание арочника № 2 (613/С-10559) 490,0 кв. м; водонапорная башня (613/С-13560); артезианская скважина (613/С-13559); оборудование согласно перечню, размещенному на сайте <https://sites.google.com/site/pcjuristcom/home>

Местонахождение Лота № 1: Минская область, г. Крупки, ул. Московская, д. 1. Земельный участок № 623050100001002242 предоставлен для обслуживания зданий и сооружений производственной базы на праве аренды площадью 1,85 га. Срок аренды до 2110 года. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь

Дата и место проведения 27 апреля 2018 года в 14.00 (регистрация участников с 13.30 до 13.50) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 720
Начальная цена с НДС 20 % 533 713,28 белорусских рублей
Задаток 53 371,33 белорусских рублей
Шаг аукциона 5 % от начальной цены

В отношении вышеуказанного имущества проводятся третьи повторные торги. Публикация об аукционе ранее размещалась 23.06.2017 г. в газете «Звезда». Цена на предмет торгов снижена на 5 %. Окончание приема заявлений в 18.00 25.04.2018

Информация о продавце ОАО «Крупский плодовоощной завод», Минская область, г. Крупки, ул. Московская, д. 1 (ликвидатор – ООО «Партнер-Консультант», г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1122)

1. Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержится на сайте <https://sites.google.com/site/pcjuristcom/informacia-o-torgah>.
2. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY80ALFA30122215570140270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: Задаток для участия в торгах по Лоту № 1, проводимых 27.04.2018.
3. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1122.
4. Лица, желающие принять участие в аукционе, и выполнившие все требования, допускаются к участию в аукционе посредством выдачи билета участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. Договор купли-продажи заключается между продавцом и победителем аукциона (приравненным к нему лицом) в белорусских рублях в течение 5 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона и возмещения победителем затрат по организации и проведению торгов в размере 5 % от начальной стоимости объекта торгов, а также затрат по размещению публикации (согласно выставленному счету). Оплата приобретенного предмета торгов должна быть проведена в полном объеме не позднее 10 рабочих дней с даты подписания договора купли-продажи.
5. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
6. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом торгов. Контактное лицо для осмотра объекта торгов – Екатерина, тел. +375 26 395 30 88.
7. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидиремого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16

Организатор аукциона – ООО «Фрондера»: 8 (029) 305 86 50 • e-mail: frondera@mail.ru

22 03 2018 г.

**ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 26 апреля 2018 года
проводит 7-й открытый аукцион по продаже
имущества республиканской собственности**

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
83	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) ш. 497912002 д.в. 597524 1979г 4 кат. 2 585 км 218 м/ч	г. Минск, в/ч 63755,	38 000,00	3800,00
84	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) ш. 498304001 д.в. 222756 1983 г. 4 кат. 2 640 км 338 м/ч	г. Минск, в/ч 63755,	38 000,00	3800,00
85	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) ш. 498304003 д.в. 806299 1983 г. 4 кат. 508 км 350 м/ч	г. Минск, в/ч 63755,	38 000,00	3800,00
86	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) ш. 498303006 д.в. 803194 1983г. 4 кат. 622 км 205 м/ч	г. Минск, в/ч 63755,	38 000,00	3800,00
87	Гусеничное шасси МТ-ЛБ (демилитаризованное) ш. 498301004 д.в. 796889 1983 г. 4 кат. 649 км 3,3 м/ч КР-2002 г.	г. Минск, в/ч 63755,	40 000,00	4000,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **26 апреля 2018 г. в 11.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **16.00 23 апреля 2018 года.** Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **26 апреля 2018 г. с 9.00 до 9.45.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с BY31BLBB30120101099370001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код BLBBY2X, российский рубль – р/с BY05BPSB30121078830876430000 (RUR), в Центре банковских услуг № 701, ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код BPSBBY2X, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 3011181010000000090 Реквизиты банка: БИК 044525225 ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС. Справки по тел/факс: (017) 398 05 41.**

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «Оршаагропромаш», Витебская обл., г. Орша, ул. Ленина, 215

Предмет аукциона

Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер	Адрес
Склад баллонов (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	306 кв. м	110/С-85254	г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79/23

Составные части и принадлежности: *одноэтажное блочно-кирпичное здание склада баллонов с рампой*

Сведения о земельном участке: пл. **0,5083** га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания склада баллонов

Начальная цена с НДС 20% – 29 376,00 бел. руб. (снижена на 20%)

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Задаток 1% от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 15.02.2018 г.

Аукцион состоится 06.04.2018 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.04.2018 до 17.00** по указанному адресу

Тел.: +375 17 280-36-37; 8 029 317-95-42. Email: auction@cpo.by

ЗАО «СМУ-77» извещает своих акционеров о том, что годовое общее собрание акционеров состоится **25 апреля 2018 года в 15.00** по адресу: ул. Промышленная, д. 11.

Повестка дня

1. Отчет директора о хозяйственной деятельности общества в 2017 году.
2. Отчет ревизора.
3. Утверждение сметы расхода фондов и балансового отчета за 2017 год.
4. Распределение прибыли, остающейся в распоряжении общества на 2018 год.
5. Выборы Наблюдательного совета.
6. Выборы ревизора. Тел./факс 017-344-23-21.

УНН 100064641

ЗАО «СМУ-77» извещает своих акционеров о том, что отдельными акционерами в период с **15 по 16 марта 2018 года** поданы предложения о продаже принадлежащих им акций Общества в количестве до 2000 (две тысячи) штук по цене 18 (восемнадцать) рублей за 1 (одну) акцию. Тел./факс 017-344-23-21.

УНН 100064641

ИЗВЕЩЕНИЕ

28 марта 2018 года состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «Камволь». Собрание пройдет по месту расположения Общества: г. Минск, ул. Маяковского, 176, конференц-зал, 4-й этаж главного корпуса

Повестка дня:

1. Отчет о финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2017 г. и основных направлениях деятельности Общества на 2018 г.
2. Отчет о работе наблюдательного совета в 2017 году.
3. Отчет о работе ревизионной комиссии в 2017 году.
4. Утверждение годового отчета и баланса Общества.
5. О распределении чистой прибыли (покрытии убытков) и выплате дивидендов за 2017 год.
6. Утверждение направлений использования чистой прибыли на 2018 год и первый квартал 2019 года.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
8. Утверждение размеров вознаграждений членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Маяковского, 176, тел. 223-16-22. Начало работы собрания – 10.00. Регистрация участников собрания с 09.30 до 10.00. Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 15.03.2018 г.

УНП 100074393

**ИЗВЕЩЕНИЕ
об открытом повторном аукционе по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь
в Кобринском районе Брестской области 26 апреля 2018 года в 11.30**

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
1	д. Большие Лепесы, ул. Дачная, 6, Буховичский сельсовет	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380601601001046	0,1483	Обеспеченность (возможность) подключения централизованного газоснабжения, электроснабжения, водоснабжения	7000	700	1284,02*
2	г. Кобрин, ул. Чапаева, 2	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124350100001007645	0,1018	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения, водоснабжения	22 604,10	2260,41	1216,02*
3	г. Кобрин, ул. Интернациональная, д. 105	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124350100001007650	0,1026	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения, водоснабжения	22 782	2278,20	1199,18*

* расходы на публикацию извещения в СМИ

Организатор аукционов – Кобринский районный исполнительный комитет

Аукцион состоится 26 апреля 2018 года по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний, 1-й этаж.

Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 403 с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.

Последний день приема заявлений – 20 апреля 2018 г. до 13.00. Тел. для справок: 8 (01642) 2-28-11, 2-32-82.

Продажа земельных участков осуществляется только гражданам Республики Беларусь.

К участию в аукционе допускаются граждане, подавшие заявления в установленный в извещении срок, представившие документ о внесении суммы задатка (задатков) и заключившие с Кобринским райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

На основании подпункта 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, предоставленному для строительства многоквартирного жилого дома в районах индивидуальной жилой застройки, подлежат возмещению в порядке, установленном Положением о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 1 апреля 2014 г. № 298.

Величина затрат, возмещаемых гражданином, юридическим лицом, являющимся застройщиком жилого дома, определяется Кобринским райисполкомом при выдаче разрешительной документации на возведение многоквартирного жилого дома.

Более подробная информация об условиях проведения аукциона размещена на сайте <http://kobrin.brest-region.gov.by>

УНП 200042468

**ИЗВЕЩЕНИЕ
об открытом аукционе по продаже земельного участка в частную собственность гражданам Республики Беларусь
в Кобринском районе Брестской области 26 апреля 2018 года в 11.00**

№ лота	Адрес земельного участка	Целевое назначение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
1	д. Патрики, ул. Малиновая, 2, Хидринский сельсовет	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124385506601000443	0,1664	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения	6015	601,50	1316,55*
2	д. Патрики, ул. Малиновая, 4, Хидринский сельсовет	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124385506601000441	0,1662	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения	6010	601	1316,55
3	д. Патрики, ул. Новоселов, 2, Хидринский сельсовет	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124385506601000442	0,1540	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения	5760	576	1316,55
4	д. Большие Лепесы, ул. Муховецкая, 2, Буховичский сельсовет	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380601601001092	0,1491	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения,	4700	470	1278,59*
5	д. Легаты, пер. Западный, 3 Буховичский сельсовет	Строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома (для размещения объектов усадебной застройки)	124380608101000205	0,1600	Обеспеченность (возможность) подключения газоснабжения, электроснабжения	2500	250	1469,38*

* расходы на публикацию извещения в СМИ

Организатор аукциона – Кобринский районный исполнительный комитет

Аукцион состоится 26 апреля 2018 года в 11.00 по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний, 1-й этаж.

Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 403 с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.

Последний день приема заявлений – 20 апреля 2018 г. до 13.00. Тел. для справок: 8(01642) 2-28-11, 2-32-82.

Продажа земельных участков осуществляется только гражданам Республики Беларусь.

К участию в аукционе допускаются граждане, подавшие заявления в установленный в извещении срок, представившие документ о внесении суммы задатка (задатков) и заключившие с Кобринским райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

На основании подпункта 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку, предоставленному для строительства многоквартирного жилого дома в районах индивидуальной жилой застройки, подлежат возмещению в порядке, установленном Положением о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 1 апреля 2014 г. № 298.

Величина затрат, возмещаемых гражданином, юридическим лицом, являющимся застройщиком жилого дома, определяется Кобринским райисполкомом при выдаче разрешительной документации на возведение многоквартирного жилого дома.

Более подробная информация об условиях проведения аукциона размещена на сайте <http://kobrin.brest-region.gov.by>

УНП 200042468

SEX=БАЛЯСЫ

БЫВАЙ, АНДРЭЙ...

Памятаеце старажытную кітайскую мудрасць «Не дай вам бог жыць у часы перамены»? Але што зробіш, іх ні спыніць, ні адмяніць. («У наш час таксама былі сацыяльныя сеткі. Пішаш на сцяне ў пад'ездзе імя, а праз дзень — вось табе і статусы, і каментарыі...») Перамены былі і будуць заўсёды. Павольныя або імклівыя, прыемныя ці не вельмі. («Жыццё пачынаецца, калі на картку прыходзяць яны — грошы»). Цяпер — у век маланкавага развіцця тэхналогій і дзякуючы найперш інтэрнэту — мы даведваемся пра іх штодня і не адзін раз. З гэтай прычыны асабліва яркая становіцца бачна, які наш соцыум шматпалярны. Назіраючы за ім, так і хочацца сказаць, перайначыўшы вядомую фразу з фільма «Брыльянтавая рука», што Зямля — свет кантрастаў.

...Нядаўнія моцныя маразы. Па заснежаным двары, высокая ўзняўшы галаву, шпацыруе дзяўчына — без шапкі, у расшпіленым футэрку, у ботах-панчохах... Літаральна следам у кароткай куртцы, легінсах і абутку з абцасамі-«капыткамі» дэфілюе яшчэ адна паненка. Трэцяя дэманструе кароткую спадніцу з танюкімі калготкамі... («Пакаленне, якое ходзіць зімой без шапак, вырасла. І нарадзіла пакаленне, якое зімой ходзіць у шапках... Але без шкарпэтак. І з падкасанымі джынсамі»). Здагадайцеся з першай спробы — якая краіна? Як той казаў, славянская жанчына нават на пляж можа прыйсці ў вячэрняй сукенцы і на шпільках. Добраахвотна.

А вось на Філіпінах зусім нядаўна кампанія забаранілі прымушаць жанчын хадзіць на работу ў абутку з высокім абцасам, бо, на думку прафсаюзаў, гэта — сапраўдны сексізм, які не ўлічвае пакуты прадстаўніц прыгожага полу. Не больш за 2,5 сантыметра — такая зараз норма абцасаў і для філіпінак, і для іх работадаўцаў. Праўда, калі жанчына захаце хадзіць на шпільках сама — калі ласка. («— Не! — пагадзілася яна».)

Раней Вышэйшы суд Францыі адмяніў забарону на нашэнне мусульманскіх купальнікаў. Барацьбу з буркіні вялі тады больш за дзесяць муніцыпалітэтаў. Жанчынам у іх забаранялася з'яўляцца на пляжах, паколькі яны ўказвалі на канфесійную прыналежнасць і маглі стаць прычынай беспарадкаў. Апроч іншага, мясцовыя ўлады даводзілі, што буркіні не адпавядаюць... правілаў прыстойнасці і не адпавядаюць нормам гігіены. («Ты, як бляш з вакзала: гарачая, сакавітая і небяспечная».)

З гэтага года жанчынам у Саудаўскай Аравіі дазволена наведаць спартыўныя мерапрыемствы на трох арэнах краіны. Дарэчы, з чэрвеня кароль дазволіў дамам кіраваць аўтамабілем. Кампанія за правы доўжылася шмат гадоў, прадстаўніц прыгожай паловы чалавецтва, якія адважваліся сесці за руль, часта арыштоўвалі. («Калі жонка сказала, што не брала, значыць, не аддасць».)

А вось мусульманкам у Індыі ў адным са штатаў забаранілі глядзець на голыя калені футбалістаў. Як заявіў адзін з уплывовых муфтыяў, гэта супярэчыць пастулатам ісламу. Актывісткі барацьбы за правы жанчын асудзілі дэкрэт, але... Больш за тое, у штаце выдалі рэлігійны ўказ, які забараняе мусульманкам, у прыватнасці, наведваць салоны прыгажосці. («— Любы, ты не бачыў мае купоны ў сальарый? — Я іх украў і раздаў бледным».)

Напаўаголенныя ўдзельніцы каманды па амерыканскім футболе з Уладзівастока літаральна раз'юшылі сацыяльныя сеткі сваімі формамі. Чаго толькі яны не наслухаліся пра сваю вагу! Хоць нехта слухна даводзіў, што ў гэты від спорту з 50 кілаграмамі не бяруць. («Лёс мне, канешне, усміхаецца, але нежк здэкліва...») А вось 21-гадовая галандка падарожнічае па Аўстраліі і выкладвае свае фоты ў чым маці нарадзіла. Дзяўчыну вельмі расстроіў факт наяўнасці ў большасці дыскамфорту пры выглядзе аголенага цела незнаёмага чалавека, і такім чынам яна спрабуе даказаць, што яно можа быць не сексуальным. У яе 135 тысяч падпісчыкаў, большасць дзяўчыну хваліць. («— Сэрцу не загадаеш! — Вой, можна падумаць ты сваёй «пятай кропцы» камандзір!»)

У Парыжы закрываецца апошні эратычны кінатэатр, які многія наведвалі па 30—60 гадоў. Інтэрнэт, ведаеце... А ў фіналу новы эталон прыгажосці — летась «Міс Хельсінкі» стала 19-гадовая афрыканка (**на здымку**). На другім месцы — ураджэнка Філіпін. І толькі на трэцім — дзяўчына з тыповай скандынаўскай знешнасцю. («Вопытнаму жаніху ніякая нявеста не страшная».)

...А, дык пры чым тут Андрэй? Папулярным сярод славянскіх народаў імя забаранілі называць дзяцей у Ісландыі. Тлумачыцца ўсё клопатам пра чысціню мовы: канчаток імя не адпавядае яе правілаў. Выключэнні магчымыя толькі тады, калі і бацька, і маці народжанага ў краіне дзіцяці не з'яўляюцца грамадзянамі Ісландыі. У той жа час у Лондане імя Мухамед ужо некалькі гадоў самае распаўсюджанае. Як і ў Бруселі. У Вене ў пачатку года яно перасунулася наперад на трэці радок у рэйтынгу папулярнасці.

...Спытаеце, што я пра ўсё гэта думаю? Тое, што сказаў у самым пачатку. «Псіхалагічная сталасць — гэта разуменне таго, як шмат рэчаў у свеце не маюць патрэбы ні ў тваіх каментарыях, ні ў тваім меркаванні...» А часам шкада...

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Я зусім малады — у мяне ўсё наперадзе»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Ці было страшна з'язджаць з дому, пачынаць усё з нуля ўдалечыні ад сям'і і сяброў?

— Я ўспрымаў гэта як прыгоду. Усё здавалася цікавым, нязведаным... Спачатку, калі быў толькі на першым курсе, бацькі часта прыезджалі да мяне, але потым я асвоіўся.

— Калі вяртаешся ў Мінск, што робіш перш за ўсё?

— Еду да бацькоў. Сустрэкаюся са сваякамі. Распавядаю пра сваё жыццё, вучобу. Вядома, мы камунікуем кожны дзень: і па sms, і з дапамогай інтэрнэту, але гэта ўсё не тое. Жывыя стасункі значна больш душэўныя і прыемныя.

Яшчэ я заходжу да сваіх педагогаў у Беларускаю дзяржаўную акадэмію музыкі. Ім заўсёды цікава, якімі метадамі ў навучанні студэнтаў карыстаюцца іх маскоўскія калегі. Таксама сустракаюся з сябрамі-музыкантамі. Наогул, маё кола стасункаў як у Маскве, так і ў Мінску — музычнае.

— Калі ўспомніць 2009 год і твой удзел у конкурсе: ці марыў перамагчы?

— Магу сказаць дакладна: у галаве не было такой мэты, пра перамогу не думаў. Хацелася проста годна прадставіць сваю краіну, зрабіўшы ўсё, што ад мяне залежыць.

— Як ставішся да таго, што песню «Чароўны трусік», з якой ты выступаў, амаль абвінавацілі ў тым, што гэта нейкі акультны рытуал, а словы «Etis Atis Animatis» — таемнае пасланне?

— Ведаеце, было столькі версій і здагадак вакол гэтай песні... Хтосьці бачыў у ёй адсылку да «Алісы ў краіне цудаў», хтосьці — рэлігійны падтэкст. Але я гатовы паўтарыць зноў, што «Etis Atis Animatis» — усяго толькі наіўная прастадушная гульня слоў. Пентаграм і акультызму ў песні не было дакладна (*смяецца*).

— Ці бывае так, што цябе называюць «Чароўным трусікам»?

— Ведаеце, я ўжо змірыўся з тым, што ў жыцці ўсё роўна буду ім. Нават у кансерваторыі — здавалася б, дарослыя людзі — а ўсё адно, бывае, называюць мяне то трусікам, то зайчыкам.

— Што табе даў удзел у дзіцячым «Еўрабачанні»?

— Па-першае, вялікі вопыт. Перажыўшы гэта, мне здаецца, ты крыху інакш пачынаеш глядзець на конкурсы падобнага кшталту. Сцэнічна гэта вельмі цікава. І я кожнаму жадаю такое выпрабаванне прайсці.

— А калі зараз табе прапануюць паўдзельнічаць у дарослым «Еўрабачанні», пагодзіш?

— Усяму свой час пад сонцам (*смяецца*). Але... Калі я паеду, гэта, вядома, не будзе для мяне спантаным рашэннем: патрэбны жаданне і плённая падрыхтоўка. Калі ўсё будзе, чаму не?

«Творы Іагана Баха і музыка эпохі Рэнэсансу могуць гучаць сучасна і цікава».

— Дзе зараз можна пачуць твае выступленні?

— Я праводжу свой час пераважна ў Маскве, там і выступаю. Вось нядаўна быў у Італіі з канцэртаў. Спадзяюся, у хуткім часе буду выступаць і ў Беларусі. Але ж я яшчэ зусім малады — у мяне ўсё наперадзе!

— Які музычны кірунак зараз табе бліжэй за ўсё? У адным з інтэрв'ю перад «Еўрабачаннем» ты гаварыў, што любіш і рок, і оперу... Ці змяніліся твае густы за гэты час?

— Я вучуся акадэмічнаму вакалу, менавіта таму мне вельмі блізка падача такога сусветна вядомага спевака, як Андрэа Бачэлі. Гэта акадэмічнае выкананне, але для шырокай публікі: на вялікіх канцэртах і пляцоўках.

Акадэмічная музыка насамрэч зусім не сумная, як некаторыя лічаць, у ёй шмат цікавага. Самае важнае — правільна яе падаць. Ёсць вельмі вядомы дырыжор Тэадор Курэнтзіс, дзякуючы якому па ўсім

свеце акадэмічная музыка цяпер становіцца неверагодна папулярнай, набывае новае гучанне. Паверце, творы Іагана Баха і музыка эпохі Рэнэсансу могуць гучаць сучасна і цікава. У доказ гэтаму той факт, што білеты на такія канцэрты раскупляюцца за лічаныя гадзіны! Прыемна, што на такія мерапрыемствы прыходзяць не толькі падрыхтаваныя людзі, якія разбіраюцца ў класічнай музыцы, але і тыя, хто ў звычайным жыцці слухаюць «папсу». І яны выходзяць з залы пад неверагодным уражаннем. Гэта цудоўна!

— Чым захапляешся акрамя музыкі?

— Раней былі шахматы, волькі і настольныя тэніс... Цяпер я таксама люблю спорт: футбол — гэта маё вялікае захапленне з дзяцінства. Разам з хлопцамі з кансерваторыі любім у Маскве пагуляць у футбол у вольны час. «Хварэю» я, дарэчы, за «Барселону», не прапускаю ніводнага іх матча.

Яшчэ займаюся бальнымі танцамі. Калі паступаў у кансерваторыю, думаў, што гэта зусім не маё, што баль — нешта не мужчынскае. А калі ўпершыню трапіў на падобнае мерапрыемства (мяне доўга ўгаворвалі і прывялі ледзь не сілай), зразумеў, што гэта неверагодна цікава, таму што танец непадзельны з музыкай. Вось так мяне і зацягнула...

— Ці пішаш музыку сам?

— Так, пішу, але даю яе слухаць толькі вельмі абмежаванаму колу людзей. У інтэрнаце кансерваторыі я жыву з хлопцамі з Арменіі, некалькі мы спрабавалі пісаць разам. Але ўсё роўна: пакуль гэта толькі для сябе, хоць у далейшым, магчыма, хацелася б выйсці на больш шырокае кола слухачоў.

— Ёсць ужо нейкія планы на будучыню? Што будзеш рабіць пасля кансерваторыі?

— Мне ўжо прапаноўвалі застацца ў Маскве і праправаць паступіць у аспірантуру. Ёсць варыянт паехаць і павучыцца дзесьці яшчэ — напрыклад, у той жа Італіі, мову і культуру якой я вельмі люблю. Час пакажа.

— Ты спяваеш сольна ці з хорам?

— І сольна, і з хорам, і ў ансамблі. Але, канешне, у будучым я выберу менавіта сольнае выкананне.

— Мабыць, сябруеш з кімсьці з тых, хто ўдзельнічаў у дзіцячым «Еўрабачанні» да цябе альбо пасля?

— Кантактую з Лёшам Жыгалковічам, з Ромам Волазным (ён не ездзіў на сам конкурс, але ўдзельнічаў у нацыянальным адборы), з Кірылам Ермаковым — ён, дарэчы, зараз піша музыку, часам бачу Волю Сацюк.

— Да каго ты заўсёды звяртаешся па парад? Хто падтрымлівае цябе ў складаны момант?

— Канешне, у першую чаргу, гэта мае бацькі. Яшчэ я звяртаюся да найлепшых сяброў. І да Бога.

Ганна БАГІНО.

ЧЫРВОНКА
 Чырвоная змена

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,

грамдаскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар

СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@vviavzda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008.

Нумар падпісаны ў 19.30 21.03.2018 г.

■ Ёсць пытанне

Час лячыць душу

Для праваслаўных сёлетні сакавік — гэта яшчэ час Вялікага посту і малітвы. А яшчэ магчымасць саборавацца, або, як кажуць дасведчаныя людзі, аблячыць душу. У звычайным жыцці да саборавання звяртаюцца хворыя людзі, запрашаюць святара да сябе дамоў. І толькі ў Вялікі пост таінства праводзіцца непасрэдна ў храме і масава. У саборавання вельмі глыбока гісторыя. Яна нас вяртае ў тыя часы, калі сам Ісус Хрыстос ратаваў хворых. Потым яго справу працягнулі апосталы. Зараз гэта робяць святары.

Часта тыя, хто забягае ў храм проста паставіць свечку і трапляе на сабораванне, здзіўляюцца. Падсвечнікі прыбраны, людзі стаяць ў радок з вялікімі свечкамі, а свяшчэннікі ходзяць паміж імі і мажуць ім ілбы і рукі алеем. «Што гэта і навошта трэба?» — спыталася адна з магіляўчанак, патэлефанаваўшы ў карпункт «Звязды».

Адказ можна атрымаць непасрэдна ў храме. Звычайна ў царкоўнай краме, дзе прадаюцца свечкі, вывешваюцца спісы з днямі, калі можна прайсці далучыцца да саборавання. Там жа раскажваюць, што яно сабой уяўляе. Каб далучыцца да таінства, трэба запісацца і набыць неабходныя для саборавання вялікую свечку і алей, над якім будуць чытацца малітвы з Евангелля і пасланняў Апосталаў. Потым яго можна будзе прымяняць дома як дадатковае лякарства пры хваробах.

У чым сэнс гэтага таінства і наколькі яно важнае, мы спыталіся ў дасведчаных людзей.

— Калі пры споведзі мы кажам пра ўсвядомлення грахі, каемся і яны даруюцца, то пры сабораванні даруюцца тыя грахі, якіх мы не разумеем, не ведаем, не можам успомніць з прычыны іх мноства або таму, што прайшоў час і яны забыліся, — тлумачыць **протаіерэй кафедральнага Праабражэнскага сабора Магілёва Андрэй КУПЦОЎ**. — У гэтым выпадку Гасподзь лечыць не толькі цела, але і душу. Але калі пакуты застаюцца, не трэба адчайвацца. Як кажуць, Гасподзь цягне і нам загадваў. Разам з Хрыстом мы трываем пакуты, паміраем, але для таго, каб разам з ім і ўваскрэснем. Сабораванне — адно з сямі таінстваў Праваслаўнай царквы. Падчас Вялікага посту гэта можна зрабіць, не запрашаючы да сябе на дом свяшчэнніка, а разам з іншымі прыйсці пасабаравацца ў храме. Гэта робіцца для таго, каб таінства было даступна для любога ахвотнага. Пасля саборавання ёсць вельмі добрая традыцыя больш усвядомлена падысці да яшчэ аднаго таінства — прычасця. Самага вялікага і галоўнага. Каб Гасподзь жыў у нас, а мы ў ім.

— Душа чалавека бесмяротная, і сабораванне вельмі важная для яе падзея. Чалавек павінен яшчэ пры жыцці прымірыцца з Богам. І зрабіць гэта трэба як мага хутчэй, — лічыць **магілёўскі ўрач-анколаг Павел АЛЕЙНИКАЎ**. — А лепей рэгулярна наведвацца ў храм, а не лавіць нейкія асобныя моманты. Чалавечая жыццё на зямлі — імгненне.

Нэлі ЗІГУЛЯ

■ Культурная прастора

АЎТАКЛУБ РУШЫЦЬ У ГЛЫБІНКУ

Жыхары глыбінкі маюць патрэбу ў цікавым разнастайным адпачынку. Закрыццё ўстановаў культуры не азначае, што яны застаюцца па-за ўвагай работнікаў культуры. Стацыянарныя аб'екты замяняюць перасоўныя. У Вілейскім раёне, напрыклад, працуе аўтаклуб, яго ўдзельнікі частыя госці ў невялікіх, аддаленых ад цывілізацыі вёсках.

У зону абслугоўвання сельскага насельніцтва Вілейскага раёна ўваходзіць 409 населеных пунктаў. У трыццаці трох з іх жывуць 50—100, у адзінаццаці — 100—200, у дзевятнаццаці — да 350 чалавек. І толькі ў сямнаццаці вёсках ёсць стацыянарныя ўстановы культуры. Таму аўтаклубу хапае работы. Летась гэтая структура правяла амаль сотню мерапрыемстваў, 45 з іх — для вясцоўцаў. Самадзейныя артысты выязджалі з канцэртамі ў розныя ўстановы культуры і арганізацыі раёна, у тым ліку і ў вёскі. Шэраг мерапрыемстваў быў арганізаваны сумесна з сацыяльнай службай.

Пажылыя людзі часта просяць выканаць песню, якая гучала ў гады іх маладосці, і самі падпяваюць артыстам. Актыўна ўдзельнічаюць і ў віктарыне, нахштальт «Угадай мелодыю». Многія нават крыўдзяцца, што па ўмовах конкурсу трэба спець толькі адзін куплет.

— Аўтаклуб працуе з 2007 года. У нас ёсць машына «Газель», аснашчаная электрагенератарам. У цёплы перыяд года песні гучаць на вуліцах, ствараюцца мабільныя канцэртныя пляцоўкі ў полі або ў самой вёсцы. Там, дзе няма электрычнасці, апаратура падключаецца да бензаэлектрастанцыі, — раскажае **інжынер аўтаклуба Людміла ЛЯШКЕВІЧ**. — Каб людзі ў глыбінцы ведалі, што да іх едуць самадзейныя артысты, звязваемся з мясцовым кіраўніцтвам, работнікамі культуры або сацыяльнага абслугоўвання, якія паведамляюць аб гэтым жыхарам. Зімой выступленні арганізуюцца ў памяшканнях сельскіх клубаў, ва ўста-

новах сацыяльных паслуг або ў дамах мясцовых жыхароў.

Гаспадары заўсёды рады гасцям. І ніколі не адпусцяць без пачастункаў. У хату, дзе праходзіць канцэрт, нясуць усё, чым багатыя: варэнне, каўбасу, сала, пірагі ды іншую смакату. А пасля гаспадары садзяцца разам з артыстамі за стол і за кубкам кавы ці гарбаты вядуць размовы, дзеляцца мясцовымі навінамі, успамінамі пра сваё жыццё. Гэтыя сустрэчы для састарэлых — сапраўднае свята, акно ў знешні свет, новыя ўражанні.

Аўтаклуб цесна супрацоўнічае з вальнай групай «Бабіна лета» Вілейскага палаца культуры. У калектыве дванаццаць чалавек, усе пенсіянеры. Але ў іх столькі энергіі, што дадуць фору дзецям і ўнукам. Пажылыя людзі часта просяць выканаць песню, якая гучала ў гады іх маладосці і самі падпяваюць артыстам. Актыўна ўдзельнічаюць і ў віктарыне, нахштальт «Угадай мелодыю». Многія нават крыўдзяцца, што па ўмовах конкурсу трэба спець толькі адзін куплет.

Загадчык аўтаклуба Сяргей Руднікі — чалавек творчы, з вышэйшай музычнай адукацыяй. Сяргей Сяргеевіч пастаянна абнаўляе, пашырае песенны рэпертуар, імкнецца, каб ён быў цікавы для людзей розных узростаў і пакаленняў. Да канцэрта работнікі клуба карпатліва рыхтуюцца: падбіраюць песні, пішуць сцэнарыі. А пасля выступлення кожнаму наведвальніку ўручаюць невялікі падарунак.

— Аўтаклуб узаемадзейнічае з кіраўніцтвам сельвыканкамаў, раённым тэрытарыяльным цэнтрам сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, аддзелам ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі, установамі культуры раёна. З Вілейскага раённай арганізацыяй Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа правялі дзве канцэртныя праграмы ў рамках акцыі «Дзеці супраць раку». Пералік мерапрыемстваў вельмі шырокі і разнастайны. Гэта і выступленні ў полі для механізатараў, удзел у раённых і гарадскіх святах, выязныя канцэрты. Ветэранаў вайны наведваем дома. Нядаўна з выездам на месца павіншавалі народных майстроў вёскі Талуць, — дзеліцца навіной Людміла Леанідаўна. — Часта бываем у невялікіх аддаленых вёсках разам з сацыяльнымі службамі. Напрыклад, традыцыйнымі сталі канцэрты ў Куранецкім доме-інтэрнаце для пажылых людзей, у Іжскай бальніцы сястрынскага догляду.

— Група «Бабіна лета» карыстаецца вельмі вялікай папулярнасцю. Кожны раз жыхары просяць абавязкова прывезці гэты калектыв, — дадае **дырэктар Цэнтралізаванай клубнай сістэмы Вілейскага раёна Віялета СУШКО**. — Дзякуючы гурту, нашу старонку ў «Аднакласніках» сталі больш наведваць. Кожны выезд аўтаклуба — гэта вопыт, які цягам часу памнажаецца і набывае культурную значнасць і каштоўнасць, што працуе на будучыню.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

*Птушкі ў небе не ведаюць страху,
Не гібеюць у крыўдах і здзеках.
Не прыдумвайце пастку на птаху,
Дайце птушкам правы чалавека.*

*Засцілае вытокі ігліцай,
Ды бяжыць ручайка спрадвеку.
Не катуйце ў аковах крыніцу,
Дайце рэчкам правы чалавека.*

*Дайце волю зубрам у загонах,
Падарыце спагаду і згоду —
З Божай волі, па вечных законах
Кожны мае правы на свабоду.*

*З кожнай рэчкай і кропляй-расінкай,
З кожнай птушкай, што ў небе над намі,
З кожнай кветкай і кожнай вярбінкай
Я ў суладдзі, я роўны правамі.*

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2018 года Организация ОАО «Витебсклес»

Учетный номер	300029146
Вид экономической	лесозаготовки
Организационно-правовая	открытое акционерное общество
Орган управления	
Единица	тыс. руб.
Адрес	210021, г. Витебск, ул. Ленинградская, 119А

Активы	Код строки	На 31.12.2017 года	На 31.12.2016 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	1646	1789
Нематериальные активы	120	—	—
Доходные вложения в материальные активы	130	—	—
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	—	—
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	—	—
прочие доходные вложения в материальные активы	133	—	—
Вложения в долгосрочные активы	140	—	—
Долгосрочные финансовые вложения	150	1	1
Отложенные налоговые активы	160	—	—
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	—	—
Прочие долгосрочные активы	180	—	—
ИТОГО по разделу I	190	1647	1790
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1943	1200
в том числе: материалы	211	147	147
животные на выращивании и откорме	212	—	—
незавершенное производство	213	1117	540
готовая продукция и товары	214	679	513
товары отгруженные	215	—	—
прочие запасы	216	—	—
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	—	—
Расходы будущих периодов	230	3	3
НДС по приобретенным товарам, работам, услугам	240	93	123
Краткосрочная дебиторская задолженность из стр. 250 по расчетам с бюджетом	250	455	345
из стр. 250 по социальному страхованию и обеспечению	251	11	3
из стр. 250 по социальному страхованию и обеспечению	252	—	—
Краткосрочные финансовые вложения	260	—	—
Денежные средства и эквиваленты	270	111	51
Прочие краткосрочные активы	280	—	—
ИТОГО по разделу II	290	2605	1722
БАЛАНС	300	4252	3512
Справочно: стоимость имущества, переданного по договору безвозмездного пользования	301	70	84

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2017 года	На 31 декабря 2016 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	438	438
Неоплаченная часть уставного капитала	420	—	—
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	—	—
Резервный капитал	440	13	13
Добавочный капитал	450	1830	1850
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	(1180)	(1209)
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	—	—
Целевое финансирование	480	—	—
ИТОГО по разделу III	490	1101	1092
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	62	—
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	257	561
Отложенные налоговые обязательства	530	—	—
Доходы будущих периодов	540	—	—
Резервы предстоящих платежей	550	—	—
Прочие долгосрочные обязательства	560	—	—
ИТОГО по разделу IV	590	319	561
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	260	200
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	44	—
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	2528	1659
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	1845	1155
по авансам полученным	632	88	7

по налогам и сборам	633	18	44
по социальному страхованию и обеспечению	634	51	48
по оплате труда	635	123	118
по лизинговым платежам	636	304	181
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	—	—
прочим кредиторам	638	99	106
Обязательства, предназначенные для реализации	640	—	—
Доходы будущих периодов	650	—	—
Резервы предстоящих платежей	660	—	—
Прочие краткосрочные обязательства	670	—	—
ИТОГО по разделу V	690	2832	1859
БАЛАНС	700	4252	3512

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь – декабрь 2017 года

Наименование показателя	Коды строк	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	7203	6983
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(6304)	(5873)
Валовая прибыль	030	899	1110
Управленческие расходы	040	(403)	(303)
Расходы на реализацию	050	(362)	(658)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	134	149
Прочие доходы по текущей деятельности	070	349	162
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(358)	(215)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	125	96
Доходы по инвестиционной деятельности	100	5	9
в том числе			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	2	9
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	—	—
проценты к получению	103	3	—
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	—	—
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(7)	(15)
в том числе			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(7)	(15)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	—	—
Доходы по финансовой деятельности	120	1	2
в том числе			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	1	2
прочие доходы по финансовой деятельности	122	—	—
Расходы по финансовой деятельности	130	(87)	(79)
в том числе:			
проценты к уплате	131	(43)	(37)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(1)	(2)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(43)	(40)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(88)	(83)
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	37	13
Налог на прибыль	160	(15)	(11)
Изменение отложенных налоговых активов	170	—	—
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	—	—
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	—	—
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	—	—
Чистая прибыль (убыток)	210	22	2
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	—	—
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	(13)	—
Совокупная прибыль (убыток)	240	9	2
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	—	—
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	—	—

Руководитель **Диденко М. Н.**
Главный бухгалтер **Карпушко С. В.**
16.02.2018

Годовой баланс общества с ограниченной ответственностью «Альфа-Брокер» за 2017 год

220113, г. Минск, ул. Мележа, д. 1, помещение 1623, тел. 266-24-17
www.alphabroker.by

АКТИВ	Код строки	На 31 декабря 2017 г.	На 31 декабря 2016 г.
1	2	3	4
I. Долгосрочные активы			
Основные средства	110	3	3
Нематериальные активы	120	—	—
Итого по разделу I	190	3	3
II. Краткосрочные активы			
Запасы	210	3	3
в т. ч. материалы	211	3	3
Расходы будущих периодов	230	—	1
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	16	14
Денежные средства и их эквиваленты	270	73	62
Итого по разделу II	290	92	80
БАЛАНС	300	95	83
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
1	2	3	4
III. Собственный капитал			
Уставный капитал	410	34	34
Добавочный капитал	450	5	5
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	48	34
Итого по разделу III	490	87	73
IV. Долгосрочные обязательства			
Итого по разделу IV	590	—	—
V. Краткосрочные обязательства			
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	8	10
в т. ч. поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	1	—
по налогам и сборам	633	1	4
по социальному страхованию и обеспечению	634	1	1
по оплате труда	635	2	2
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	2	—
прочим кредиторам	638	1	3
Итого по разделу V	690	8	10
БАЛАНС	700	95	83

Отчет о прибылях и убытках общества с ограниченной ответственностью «Альфа-Брокер» за 2017 год

Наименование показателей	Код строки	За 2017 год	За 2016 год
1	2	3	4
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	278	299
Валовая прибыль	030	278	299
Управленческие расходы	040	(127)	(210)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	151	89
Прочие доходы по текущей деятельности	070	—	—
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(6)	(6)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (±060+070-080)	090	145	83
Доходы по инвестиционной деятельности	100	3	4
в т. ч. проценты к получению	103	3	4
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	—	—
Доходы по финансовой деятельности	120	13	39
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	13	39
прочие доходы по финансовой деятельности	122	—	—
Расходы по финансовой деятельности	130	(4)	(39)
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(4)	(39)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	—	—
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110-120-130)	140	12	4
Прибыль (убыток) до налогообложения (±090±140)	150	157	87
Налог на прибыль	160	(29)	(17)
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	—	—
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	—	—
Чистая прибыль (убыток) (±150-160±170±180-190-200)	210	128	70
Совокупная прибыль (убыток) (±210±220±230)	240	128	70

В 2017 году компания сотрудничала с аудитором – индивидуальным предпринимателем Исакович Ириной Семеновной. Юридический адрес: 220117, г. Минск, пр-т Любимова, д. 33, кв. 148, УНП 190524134 от 18.03.2004 г., р/с BY03TECN30139017700060000000 в ЦБУ №1 ОАО «Технобанк», г. Минск, БИК TCENBY22. Свидетельство о государственной регистрации от 18.03.2004 г. № 190524134 выдано Минским горисполкомом.

Аудиторское заключение от 05.03.2018 г.: годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Общества с ограниченной ответственностью «Альфа-Брокер» по состоянию на 31 декабря 2017 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь

Информационное сообщение о проведении аукциона на право заключения договора аренды земельного участка для строительства и обслуживания торгового объекта в г. Смолевичи, ул. Первомайская, для строительства и обслуживания автостоянки и гаража-бокса для хранения автомашин в районе дер. Волма Драчковского сельсовета, для строительства и обслуживания автостоянки и гаража-бокса для хранения автомашин специального назначения в дер. Орешники Заболотского сельсовета

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	г. Смолевичи, ул. Советская, 125. Смолевичский райисполком, зал заседаний, 25.04.2018 г. в 15.00
3	Продавец и его адрес	г. Смолевичи, ул. Советская, 125, Смолевичский райисполком
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,2040 га, кадастровый номер 624850100003001056 г. Смолевичи, ул. Первомайская. Лот № 2 – площадь 0,5700 га, кадастровый номер 624883800003000009 в районе дер. Волма Драчковский сельсовет. Лот № 3 – площадь 0,1875 га, кадастровый номер 624882004601000373 дер. Орешники, Заболотский сельсовет
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Лот № 1 – для строительства и обслуживания торгового объекта (1 16 03 земельный участок для размещения объектов розничной торговли). Лот № 2 – для строительства и обслуживания автостоянки и гаража-бокса для хранения автомашин (1 16 05 земельный участок для размещения автостоянок и гаражей). Лот № 3 – для строительства и обслуживания автостоянки и гаража-бокса для хранения автомашин специального назначения (1 16 05 земельный участок для размещения автостоянок и гаражей)
7	Сроки аренды	Лот № 1 – 99 лет Лот № 2 – 50 лет Лот № 3 – 99 лет

8	Начальная стартовая цена	Лот № 1 – 70 000 рублей Лот № 2 – 81 000 рублей Лот № 3 – 20 000 рублей
9	Условия аукциона	А) продажа по цене, не ниже начальной; Б) участниками аукциона могут быть индивидуальные предприниматели, юридические лица; В) при проектировании и строительстве учесть регламент использования и застройки земельного участка, установленный градостроительным паспортом; Г) получить в установленном порядке архитектурно-планировочное задание и технические условия на инженерно-техническое обеспечение объекта строительства, разрешение Смолевичского райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2 лет; Д) приступать к строительству объекта в течение шести месяцев со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство такого объекта; Е) без права предоставления рассрочки
10	Наличие инженерной инфраструктуры	Лот № 1 – возможность подключения к электро-снабжению, водоснабжению, теплоснабжению, централизованному водоотведению, наличие асфальтированного подъезда
11	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней со дня подписания протокола по результатам проведения аукциона
12	Сумма задатка и реквизиты продавца	10 % от начальной стартовой цены на р/с BY98 АКВВ3641000006696200000, БИК АКВВВУ21612 ЦБУ 621 г. Смолевичи, филиала 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, пр-т Революции, 47 УНП 600014139, ОКПО 04064735 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
13	Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемым земельным участком	Каждый четверг с 9.00 до 12.00

Расходы по организации и проведению аукциона: (лот № 1 – 2 052 руб. 45 коп., лот № 2 – 671 руб. 74 коп., лот № 3 – 1 268 руб. 68 коп., затраты на публикацию и размещение в сети Интернет информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 119.

Окончательный срок приема заявлений – 19.04.2018 г. 17.00.

Контактный телефон (8 01776) 2-73-42.

Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

- заявление на участие в аукционе;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка;
- индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
- представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
- представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
- представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

Неявка участника аукциона на аукцион признается отказом в его участии

**Годовой отчет эмитента
ОАО «АКТАМИР» за 2017 год**

Бухгалтерский баланс по состоянию на 31.12. 2017 г. (тыс. руб.)

Наименование показателя	Код строки	На 31.12.2017 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Основные средства	110	4062
Нематериальные активы	120	
Доходные вложения в материальные активы	130	
в том числе: инвестиционная недвижимость	131	
Вложения в долгосрочные активы	140	1657
Долгосрочные финансовые вложения	150	1
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	
ИТОГО по разделу I	190	5720
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		
Запасы	210	22
в том числе: материалы	211	22
незавершенное производство	213	
готовая продукция и товары	214	
товары отгруженные	215	
Расходы будущих периодов	230	
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	771
Краткосрочные финансовые вложения	260	286
Денежные средства и их эквиваленты	270	990
Прочие краткосрочные активы	280	3
ИТОГО по разделу II	290	2072
БАЛАНС	300	7792
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ		
Уставный капитал	410	3920
Добавочный капитал	450	2088
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1622
ИТОГО по разделу III	490	7630
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Доходы будущих периодов	540	
Итого по разделу IV	590	–
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
Краткосрочные кредиты и займы	610	–
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	162
в том числе: поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	1
по авансам полученным	632	10
по налогам и сборам	633	99
по социальному страхованию и обеспечению	634	6
по оплате труда	635	15
по лизинговым платежам	636	–
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	30
прочим кредиторам	638	1
Доходы будущих периодов	650	–
Прочие краткосрочные обязательства	670	–
ИТОГО по разделу V	690	162
БАЛАНС	700	7792

**Отчет о прибылях и убытках (тыс. руб.)
с 1 января 2017 г. по 31 декабря 2017 г.**

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	1155
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(536)
Валовая прибыль (010-020)	030	619
Управленческие расходы	040	(444)
Расходы на реализацию	050	–
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг (030-040-050)	060	175
Прочие доходы по текущей деятельности	070	2
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(145)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности (+-060+070-080)	090	32
Доходы по инвестиционной деятельности	100	396
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	–
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	1
проценты к получению	103	109
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	286
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(374)
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	–
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(374)
Доходы по финансовой деятельности	120	340
в том числе: курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	337
прочие доходы по финансовой деятельности	122	3
Расходы по финансовой деятельности	130	(154)
в том числе: проценты к уплате	131	–
курсые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(151)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(3)
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (100-110+120-130)	140	208
Прибыль (убыток) до налогообложения (+-090+140)	150	240
Налог на прибыль	160	(75)
Чистая прибыль (убыток) (+-150-160)	210	165
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	355
Совокупная прибыль (убыток) (+-210+220)	240	520
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	0,59
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	0,59

Аудиторское заключение ЧАСТНОЕ АУДИТОРСКОЕ УНИТАРНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ «АУДИТ-КОНТО» от 23.02.2018 г. по бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Актамир»		
По нашему мнению, бухгалтерская отчетность ОАО «Актамир» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Актамир» на 31 декабря 2017 г., а также финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств, за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.		

Информация об открытом акционерном обществе «Актамир» и его деятельности на 01.01.2018 г.

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %) нет		
5. Количество акционеров, всего		3051
в том числе:		
юридических лиц	лиц	1
из них нерезидентов РБ	лиц	1
физических лиц		3050
из них нерезидентов РБ		0

6. Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тыс. руб.	–
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тыс. руб.	–
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	–
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	–
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	27,25
Количество акций, находящихся на балансе общества, всего	штук	0
8. Среднесписочная численность работающих	человек	31
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг:	Сдача в наем собственного недвижимого имущества	
10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год	28.02.2018 года	
13. Сведения о применении эмитентом правил корпоративного поведения	Правила приняты к сведению	
14. Адрес официального сайта в сети Интернет	–	
Сообщение о начислении дивидендов: решение принято общим собранием акционеров от 28.02.2018 г.	Дивиденды к начислению на 1 простую (обыкновенную) акцию составляют 0 белорусских рублей, 23 копейки.	
	Выплата производится путем перечисления дивидендов в филиалы «АСБ Беларусбанк» по мере открытия в них акционерами карт-счетов	

Генеральный директор ОАО «Актамир»	А. С. Купреев
Главный бухгалтер ОАО «Актамир»	М. А. Маркевич

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«ВМЕСТЕ К МОРЮ – 2»

1. Организатор Рекламной Игры – Общество с ограниченной ответственностью «Еврофасадсервис» (далее – «Организатор») УНП 190797364, зарегистрированное решением Минского городского исполнительного комитета № 146 от 26 января 2007 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190797364.

Юридический адрес: 220118, г. Минск, ул. Машиностроителей, д. 13, кабинет 3.

Почтовый адрес: 220118, г. Минск, ул. Машиностроителей, д. 13.

2. Наименование Рекламной Игры: «Вместе к морю – 2».

3. Место (территория) проведения Игры – Республика Беларусь.

4. Срок начала Игры – 2 апреля 2018 г., срок окончания Игры – 9 октября 2018 г.

5. Для проведения Игры Организатор утверждает комиссию по проведению рекламной игры. (далее – «Комиссия») в составе 5 человек, в том числе председателя Комиссии.

Состав комиссии:
Председатель комиссии – Алешко Юрий Викторович, директор ООО «Еврофасадсервис».

Члены комиссии:
Акатенкова Наталия Владимировна – главный бухгалтер Частного предприятия «Спектр Экспресс».

Богуцкая Ольга Олеговна – специалист по продажам ООО «Еврофасадсервис».

Бодрицкий Дмитрий Игоревич – юрисконсульт ООО «Еврофасадсервис».

Якубович Виталий Владимирович – заместитель директора по финансовым вопросам ООО «Еврофасадсервис».

6. Рекламная игра проводится с целью стимулирования продаж продукции ООО «Еврофасадсервис»: изделия из ПВХ и алюминиевого профиля, реализуемых Обществом с ограниченной ответственностью «Еврофасадсервис».

7. Участники Рекламной Игры:

К участию в Рекламной игре приглашаются все совершеннолетние граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

8. Условия участия в Игре.

Для того чтобы стать участником Игры, лица, отвечающие изложенным выше требованиям, должны выполнить следующие условия в период времени с 2 апреля 2018 г. по 25 августа 2018 г. (включительно):

– Приобрести изделие (изделия) из ПВХ и (или) из алюминиевого профиля на сумму от 100 рублей и более, без учета стоимости монтажных работ (при их проведении). Под изделием понимается окно, рама, дверь без учета стоимости подоконников, отливов, москитных сеток.

– Произвести полную оплату заключенного договора (договора поставки, договора подряда) путем внесения всей суммы по заключенному договору либо по факту отгрузки (установки) изделия.

Помимо договоров, по которым произведена полная оплата, в Рекламной Игре участвуют договоры, заключенные в рамках партнерской программы Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» по предоставлению кредита на потребительские нужды «Рассрочка без переплат», а также договоры, по которым расчет произведен с помощью «Карты покупок» Открытого акционерного общества «Белгазпромбанк» и по карте «Халва» Закрытого акционерного общества «МТБанк».

В Рекламной игре не участвуют договоры, по которым предоставлена рассрочка оплаты от ООО «Еврофасадсервис».

– Принять работы по акту сдачи-приемки выполненных работ и подписать его, или подписать товарно-транспортную накладную на отгруженное изделие (изделия).

– Вернуть экземпляры документов ООО «Еврофасадсервис».

В договор вписываются фамилия, имя, отчество гражданина(-ки) (полностью), мобильный телефон (с указанием кода оператора), электронная почта, место регистрации и место проживания (если оно отлчно от места регистрации). Заключая договор, гражданин(-ка) заполняет строку о том, что он (она) согласен участвовать в Рекламной Игре.

– При заключении договора гражданином(-ка), в случае выражения согласия на участие в Рекламной Игре, получает от специалиста по продажам на офисе, расположенном по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, 13, либо от технолога на выезде по адресу заключения договора, купон участника (далее – купон). Купон заполняется в двух экземплярах. Один заполненный купон остается у участника Игры, другой остается у Организатора. Купон содержит информацию о рекламной игре и уникальный номер для участника Игры, который вписывается специалистом по продаже или технологом Организатора. Номер для регистрации участника, указанный в купоне совпадает с номером заключенного договора. Номер договора является уникальным для каждого участника Игры.

– Ознакомиться с Правилами Игры, размещенными на сайте www.evrofasad.by, либо у специалиста по продажам на офисе или технолога на выезде по адресу заключения договора.

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки необходимого товара на нужную сумму и выполнения требований, необходимых для участия в Рекламной игре. **ВСЕ УЧАСТНИКИ ДОЛЖНЫ СОХРАНИТЬ ДОГОВОРЫ, СЧЕТА, ТТН И (ИЛИ) АКТЫ ВЫПОЛНЕННЫХ РАБОТ, КУПОНЫ С УНИКАЛЬНЫМИ НОМЕРАМИ ДО ОКОНЧАНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ.**

Участвуя в Рекламной Игре, ее Победитель соглашается с тем, что любые его данные, в том числе имена, отчества, фамилии, фотографии и видеоизображения, могут быть использованы Организатором Рекламной Игры в рекламных целях в рамках проведения данной рекламной игры без предварительного согласия Победителя и без каких-либо денежных выплат.

9. Призовой фонд Игры.

Призовой фонд игры формируется за счет имущества и денежных средств Организатора в размере 1 377,06 (одна тысяча триста семьдесят семь) рублей 06 копеек. Призовой фонд Рекламной Игры состоит из:

1. Сертификата на поездку в Турцию на двоих человек стоимостью в размере 1 213,90 (одна тысяча двести тринадцать) рублей 90 копеек.

Описание:

Даты заезда и выезда: 11 октября 2018 г. – 18 октября 2018 г.
отель Sunstar Resort Hotel 5*;
продолжительность – 7 ночей;
категория номера – Standard;
питание – все включено (шведский стол);
авиаперелет Киев – Турция (Алания) – Киев;
Трансфер групповой Аэропорт – отель – Аэропорт;
Медицинская страховка.

Победитель самостоятельно осуществляет трансфер до Киева и обратно.

2. Из денежных средств в размере возмещения подоходного налога – 163,16 (сто шестьдесят три) рубля 16 копеек.

10. Порядок проведения розыгрыша призового фонда, уведомления победителя и выдачи приза.

Розыгрыш призов проводится 4 сентября 2018 г. в 14.00.

Место проведения: г. Минск, ул. Машиностроителей, 13. Розыгрыш проводится открыто, в присутствии Комиссии и с возможностью присутствия на нем участников Рекламной игры, в следующем порядке.

Проведение розыгрыша:

1) все купоны участников Рекламной Игры помещаются в лототрон и перемешиваются.

2) победитель определяется путем извлечения из лототрона купона участника Членом Комиссии.

После проведения розыгрыша, выигравшего участника Организатор уведомляет в день проведения розыгрыша по телефону посредством звонка и смс – сообщением о выигрыше и о месте, дате и времени получения призов, и в срок до 5 сентября 2018 г. (включительно) о выигранном призе посредством письма по почте с уведомлением с указанием приза и контактного телефона, по которому можно будет получить информацию о месте, дате и времени получения приза.

Приз выдается посредством оформления на имя Победителя и вручения ему сертификата на поездку.

Для того чтобы получить сертификат, Победитель должен обратиться к Организатору по адресу: г. Минск, ул. Машиностроителей, 13 в период с 10 сентября 2018 г. по 14 сентября 2018 г. (включительно) ежедневно с 10.00 до 16.00, в субботу с 9.00 до 14.00, кроме воскресенья и праздничных дней.

Для получения приза Победитель должен предъявить:

- 1) паспорт или вид на жительство;
- 2) оригинал купона;
- 3) договор, счет, ТТН и (или) акт выполненных работ;
- 4) копию паспорта на второе лицо для оформления путевки.

Победителю необходимо подписать документы, связанные с оформлением выдачи приза, а также предоставить копию паспорта на второе лицо для оформления путевки. Копию паспорта на второе лицо необходимо предоставить в срок не позднее 14 сентября 2018 г. (включительно). В случае несвоевременного предоставления копии паспорта на второе лицо до 14 сентября 2018 г. (включительно) путевка будет оформлена только на победителя Игры. Организатор передает копии паспортов турагенту – Индивидуальному предпринимателю Заблочкой Наталье Александровне.

Получив сертификат, Победитель обязан в срок не позднее 9 октября 2018 г. (включительно), обратиться с оригиналом сертификата к турагенту – Индивидуальному предпринимателю Заблочкой Наталье Александровне для получения путевки на двух человек по адресу: г. Минск, ул. М. Горьцкого, 5/2-101.

В соответствии с главой 16 Налогового Кодекса Республики Беларусь Организатор при вручении приза выступает налоговым агентом и обязан удержать сумму подоходного налога непосредственно из доходов получателя приза. Вручение приза Победителю осуществляется за минусом суммы денежных средств в размере возмещения подоходного налога.

Приз оформляется на имя Победителя. Отказ Победителя от приза в пользу третьего лица не допускается.

Если Победитель не обратился за получением сертификата в срок до 14 сентября 2018 г. (включительно), приз остается в распоряжении Организатора.

Если Победитель не воспользовался предоставляемым призом в указанные в настоящих Правилах сроки, он не вправе требовать от Организатора предоставления возможности использования приза в другой срок.

Денежная компенсация за отказ по каким-либо причинам от приза участнику, выигравшему приз, не выдается.

Правила Игры публикуются в газете «Звезда» до начала Рекламной Игры. Результаты розыгрыша призового фонда публикуются в этом же издании до 9 сентября 2018 г. (включительно).

11. Телефоны для справок:

235-05-01 (городской), 8 (044) 789 19 40 (мобильный), время работы с 9.00 до 18.00, за исключением выходных и праздничных дней.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3228 от 16.03.2018 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

Извещение о проведении торгов

Торги состоятся 27.04.2018 в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Коммунистическая, к. 218.
Организатор торгов: Унитарное предприятие «Минское отделение БелТПП», 220113, г. Минск, ул. Якуба Коласа, д. 65, к. 3, тел. +375 17 289-56-80. Сайт www.tppm.by.

Продавец имущества – ОАО «БАТЭ» – управляющая компания холдинга «Автокомпоненты». Заявления на участие в торгах принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.30 до 13.00 и с 13.45 до 17.30, в пятницу до 16.15 по адресу: г. Минск, ул. Коммунистическая, 11, к. 203. Последний день приема заявлений на участие в торгах с прилагаемыми к ним документами 26.04.2018 до 13.00. Заключительная регистрация участников торгов 27.04.2018 с 08.30 до 10.00. С объектами можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни до установленного последнего дня подачи заявлений на участие в торгах. Местонахождение Объекта – ОАО «БАТЭ» – управляющая компания холдинга «Автокомпоненты» г. Борисов Минской области, ул. Даумана, 95.

№ п/п	Наименование оборудования	Модель оборудования	Инв. номер	Начальная цена отчуждения на аукционе, без НДС (бел. руб.)	Сумма задатка, без НДС (бел. руб.)
1	бесцентровый шлифовальный автомат	SASL-200	8030183	25 645,00	2564,50
2	бесцентровый шлифовальный автомат	SASL-200	8030176	25 645,00	2564,50
3	бесцентровый шлифовальный автомат	SASL-200	8030178	25 645,00	2564,50
4	продольно-шлифовальный станок	SZ16-10-03	9030322	29 500,00	2950,00
5	машина литья под давлением	A711A08	9101177	7774,00	777,40
6	поперечно-строгальный станок	7Б35	9070018	8733,00	873,30
7	пресс чеканочный	КБ 8336	9100678	9930,00	993,00
8	пресс чеканочный	К-8336	9100168	7470,00	747,00
9	пресс кривошипный	LU630A	9100457	15 390,00	1539,00
10	токарно-винторезный с ЧПУ	16K20 ПФ 2	9010632	2945,00	294,50
11	машина литья под давлением	711A08	9101011	8500,00	850,00
12	машина литья под давлением	711A08	9101145	8564,53	856,45
13	пресс чеканочный	КБ-8340	9100730	16 113,53	1611,35
14	токарно-винторезный станок	КА 280	9010829	6726,53	672,65
15	токарно-винторезный станок				

■ Нефармат

ДЗЕ Ж ТОЕ ШЧАСЦЕ ПАДЗЕЛАСЯ?

У аўторак у свеце адзначаўся Міжнародны дзень шчасця. Звычайна з нагоды пішуць напярэдадні падзеі. Але хто сказаў, што нельга напісаць пасля? Тым больш, што сёлета спаўняецца пяць гадоў, як ААН паставіла адзначаць той самы дзень шчасця. Ініцыятарам новага свята выступіла каралеўства Бутан. Гэта такая маленькая горная краіна паміж Індыяй і Кітаем. Там у дамах няма тэлевізараў, на палях вырошчваюць толькі экалагічную прадукцыю. А ва ўрадзе ёсць міністэрства шчасця. І падчас перапісу насельніцтва кожны адказвае на пытанне, ці шчаслівы ён.

Аказваецца, шчасце можна ўвесці ў ранг дзяржаўнай палітыкі і абавязаць людзей законам ці дырэктывай быць шчаслівымі. Нехта скажа: добра ім, будыстам, сядзі на беразе ракі і чакай, пакуль праплыве труп твайго ворага. Мы ж так, каб і хацелі, не пападзём. Нам трэба спачатку стварыць сабе цяжкасці, потым гераічнымі намаганнямі іх пераадоляваць, пры гэтым пасаваць нервы сабе і навакольным, пабудоваць не проста праблему на роўным месцы, абкапаць іх глыбокім ровам і абнесці сцяной, каб было не падступіцца!

У сяброўкі новы начальнік. Праз тыдзень яго работы высветлілася, што ніхто нічога не ўмее, праз месяц стала зусім хоць плач. І галоўнае, што тая непрыкметная кантора, як працавала гадоў 30 альбо 40, так і будзе працаваць далей, а каб яе часам і закрылі, ніхто асабліва не засмуціўся б. Але начальства робіць выгляд, што вяршыць лёсы свету, а людзі вымушаны кожны дзень знаходзіцца ў стане стрэсу. Яна, сяброўка, прыходзіць дахаты штодня і валіцца на канапу. Нешта рабіць, куды ісці проста няма сіл. Вымушаная яе апатія адбіваецца на маральнай абстаноўцы ў сям'і. Дома таксама здараюцца сваркі, высвятленні адносінаў

накшталт: чаму не ўсміхаешся, чаму на вячэру праз дзень пельмені і інш. У выніку сын-падлетак усё часцей сыходзіць з дому вечарамі. Яна пачынае сябе грызці, што жыве не так. О, гэта наша знакамітае самаедства! Ноччу не высыпаецца, ранкам — на работу, ад якой не чакаеш нічога добрага — замкнёнае кола. І разарваць яго не ў кожнага хапае моцы. Ды калі б ён нехта адважыўся задаць пытанне пра шчасце, уяўляю, якім бы позіркам узнагародзіла. І выдала б цэлы трактат, наконт таго, чаму мы, беларусы, кожны год здаём некалькі пазіцый у так званым сусветным рэйтынгі шчасця.

Той самы рэйтынг і публікуюць напярэдадні Міжнароднага дня шчасця. Там вельмі складаная сістэма разлікаў па выніках сацыялагічных даследаванняў. Сёлета мы на 67-м месцы, а год таму былі на 61-м. І што цікава, з даследавання вынікае: не ўсё вяршаюць грошы. Ці лепш сказаць, не заўсёды адчуванне камфорту і душэўнага дабрабыту прапарцыянальна рахунку ў банку. Ёсць многа іншых нюансаў.

Пра гэта мне нядаўна расказала і гаспадыня сабакі ў зялёнай камізэльцы. Пацешныя маленькія сабакі, якога зімой апрапаўца на прагулку, згубіўся, а я яго знайшла... Але ўсё па парадку. Даўно звярталася ўвагу на гэту сям'ю, што нядаўна пасялілася ў нас на першым паверсе. Сям'я з двух чалавек: маці і дачка гадоў дзевяці. Яны крыху адрозніваюцца ад іншых жылцоў пад'езда. Пераехалі сюды гады два, заўсёды з усмешкай, заўсёды вітаюцца, дзверы патрымаюць, — што маці, што дачка. Жанчына маладая, самадастатковая, кватэру купіла, рамонт зрабіла, на машыне возіць дачку ў школу. Прыгожая і вясёлая, чаму ж адна? — так і зрывалася пытанне з языка. Дык вось, калі я выпадкова дапамагла знайсці ім сабакку, які ўцёк ад малой гаспадыні і заблукаў у двары суседняга дома, яны былі вельмі шчаслівыя. Так шчыра запрашалі зайсці... За чаем разгаварыліся з Ірынай. Яна

расказала, што была замужам. Жылі, мабыць, як усе, звычайна. Цяжкасці пачаліся, калі муж атрымаў прэстыжную работу і адпаведны даход. «Раней мы прымалі гасцей, хадзілі з сябрамі ў паходы, спявалі каля вогнішча. Марынку пакідалі маме, іншы раз бралі з сабой. Вечарамі ў доме было спакойна і ўтульна. Калі яго кар'ера пайшла ўгару, мы адразу ўзялі крэдыт, сталі будаваць новую двухузрунёвую кватэру, ён памяншаў машыну на дарагу. Грошай стала не хапаць, ён вінаваціў мяне ў залішніх тратях, пачаліся першыя непаразумеі. Я не заўважыла, як змяніўся склад сяброў. Выявілася, што каб адпавядаць кампаніі, трэба мець не толькі кватэру, але і прыстойнае лецішча для пікнікоў. Я выступіла супраць. Муж перастаў заўважаць сям'ю, потым усё часцей атрымліваўся на рабоце. «Добрамысліўцы» сталі скідваць мне здымкі. Я зразумела, што жыццё пайшло пад адхон, вырашыла сысці. Мы падзялілі маёмасць. Маёй долі хапіла на гэту кватэру ў старым доме. Я працую, мы жывём сціпла, але ў нас усё ёсць. Я чалавек пазітыўны, не магу існаваць у атмасферы нервознасці, падазронасці, выдуманых праблем. А багацце, дабрабыт? Лепей менш ды лепш», — сказала яна і зноў засмяялася. Трэба думаць, паніжэнне прыступкі ў рэйтынгі шчасця — гэта дакладна не пра яе.

...Каляжанка вярнулася з паліклінікі і расказвае: «Жах, што робіцца, адна чарга да доктара тых, хто з талонамі, другая — тых, хто з бальнічным, трэцяя — тых, каго накіравалі з кабінета даўрачэбнага агляду, чацвёртая — з другіх участкаў, чые дактары захварэлі». Так што, калі вы не ў той чарзе, і калі вас не прывезлі ў бальніцу па хуткай, не варта з усіх сіл караскацца на ніжэйшую прыступку памянёнага рэйтынгі. Разумныя ж людзі казалі, што шчасце — гэта яшчэ і адсутнасць няшчасцяў.

Святлана ЯСКЕВІЧ

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.08	19.27	12.19
Віцебск —	6.57	19.17	12.20
Магілёў —	6.58	19.17	12.19
Гомель —	6.55	19.13	12.18
Гродна —	7.23	19.42	12.19
Брэст —	7.24	19.42	12.18

Месяц

Маладзік.
Месяц у сузор'і Блізнят.

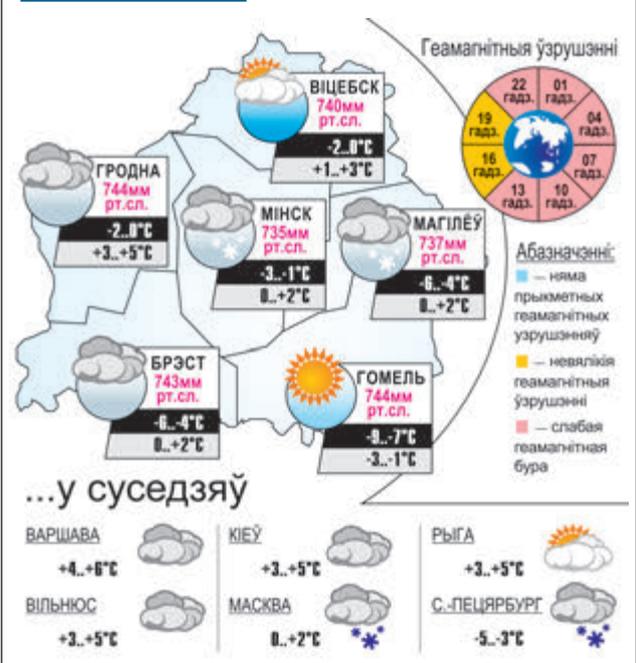
Імяніны

Пр. Наталлі, Валерыя, Дзмітрыя, Івана, Ільі, Мікалая, Пятра, Рыгора, Сяргея, Тараса, К. Катарыны, Багуслава, Захарыя, Паўла, Казіміра.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

22 САКАВІКА

У краіне

1920 год — нарадзіўся (в. Высокі Борак Краснапольскага раёна) Аляксей Васілевіч Пысін, беларускі паэт, перакладчык, заслужаны работнік культуры Беларусі. Працаваў у рэдакцыях раённых газет, у газеце «Магілёўская праўда», быў сакратаром Магілёўскага аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі. Аўтар пэтычных зборнікаў «Наш дзень», «Сіні ранак» і інш. Пісаў лірыка-эпічныя пазмы, кнігі для дзяцей. Пераклаў на беларускую мову «Маабіцкі сшытак» М. Джаліля. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 1981 годзе.

1942 год — выйшаў першы нумар сатырычнага лістка «Партызанская дубінка». Выдаваўся да сакавіка 1943 года на беларускай мове ў прыфрантавай паласе. Выйшла 17 нумароў. Быў разлічаны на насельніцтва і партызан Беларусі, часова акупіраванай нямецкімі фашыстамі. З лістком супрацоўнічалі беларускія пісьменнікі П. Броўка, П. Глебкі, К. Крапіва, П. Панчанка, К. Чорны, мастакі І. Ахрэмчык, Я. Зайцаў і інш.

Падзеі

1943 год — фашысцкія карнікі спалілі беларускую вёску Хатынь і яе жыхароў. Загінулі 149 чалавек, у тым ліку 75 дзяцей. У жывых засталіся толькі пяцёра дзяцей і адзін дарослы — Іосіф Камінскі. Страшны лёс знішчэння разам з Хатынню падзялілі 9200 са 100 тысяч вёсак і мястэчак Беларусі. У 1969 годзе на месцы вёскі ўзведзены мемарыяльны комплекс у памяць ахвяр фашызму ў Беларусі. Архітэктары — Юрый Градаў, Валянцін Занковіч, Леанід Левін, скульптар — Сяргей Селіханав.

1312 год — па патрабаванні караля Францыі Філіпа IV Прыгожага Папа Рымскі Клімент V распусціў каталіцкі духоўна-рыцарскі ордэн тампліераў (храмоўнікаў). Уласнасць ордэна ва ўсёй Еўропе перайшла да іншых царкоўных ордэнаў або была канфіскавана дзяржавай.

1923 год — нарадзіўся Марсэль Марсо, французскі акцёр-мім. Заснавальнік Міжнароднай школы мімадрамы ў Парыжы. Памёр у 2007 годзе.

Сусветны дзень водных рэсурсаў. Адзначаецца па рашэнні ўдзельнікаў Канферэнцыі ААН па навакольным асяроддзі і развіцці, якая адбылася ў Рыадзе-Жанэйра ў чэрвені 1992 года, з мэтай прыцягнуць увагу сусветнай грамадскасці да праблемы недабраякаснай пітной вады.

У свеце

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
 РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1121.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
 РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

21 сакавіка 2018 года.